د هوپو کتابونه د ابتدايي سواد زده کړې نصاب د لومړني ښوونځي ښوونکو لپاره

۲ ټولګي – ۱ کتاب

جادويي آس

لیکونکې: ادریس شاه

لیکونکې
آغلی ډاکټر ډینس نیسل
د هوپو کتابونه
د لومړنیو زده کړو رییسه

Published by
Hoopoe Books
Hoopoe Books is an imprint of
The Institute for the Study of Human Knowledge (ISHK)
A USA Educational Non-Profit Organization
د Hoopoe Books لخوا خپور شوی، د ISHK یوه برخه،
په متحده ایالاتو کې یو تعلیمي سازمان

For more information on Hoopoe Books, audio materials
and Teacher's Guides, please contact:
د هوپو کتابو معلوماتو، غږیزو موادو او ښوونکو لارښودونو لپاره د لاندې ادرسونو له
لارې په اړیکه کې شئ:

Hoopoe Books
548 Market St., #39187
San Francisco, CA 94104-5401 USA
www.hoopoebooks.com
بریښنالیک (Email): hoopoebooks@ishk.net

The original version of The Magic Horse was published in
1968 in *Caravan of Dreams* by Idries Shah.
د «جادويي آس» اصلي نسخه په ۱۹۲۸ کې د ادریس شاه لخوا د «خوبونو په کاروان»
کې خپره شوې وه.

Copyright © 2017 The Institute for the Study of Human Knowledge
Text from *The Magic Horse* copyright © 1998 The Estate of Idries Shah
Illustrations from *The Magic Horse* copyright © 1998 Julie Freeman
د چاپ حق © ۲۰۱۷ د بشري پوهې د مطالعې انسټیټیوټ
جادویی آس متن © ۱۹۹۸ د ادریس شاه میباشد
جادویی آس انځورونه © ۱۹۹۸ جولی فریمن

لړ لیک د عنوانونو فهرست

د هوپو د کتابونو د لړۍ پېژندنه ۱
د دې کیسې موخه ۱
دا لارښود څنګه له تاسې سره مرسته کولای شي ۲
په ټولګي کې د کیسو د کارولو لپاره درسي پلانونه ۳
جادویي آس د کیسې درسي پلان
لومړۍ ورځ: د کیسې لومړۍ لوستنه - لومړۍ برخه ۴
دوهمه ورځ: د کیسې لومړۍ لوستنه -دوهمه برخه ۶
درېیمه ورځ: د کیسې دوهمه لوستل ۷
څلورمه ورځ: د کیسې درېیمه لوستنه (د کلیدي نظرونو انعکاس) . ۸
پنځمه ورځ: د سواد د مهارتونو جوړول ۹
د کیسې د کلمو سره د جملو لیکل ۹
د کیسې د پېښو ترتیبول (لومړۍ برخه) ۹
شپږمه ورځ: د سواد مهارتونو نوره وده ۱۰
د لغتونو جوړول. ۱۰
د کیسې د پېښو ترتیبول (دوهمه برخه) ۱۱
لغتونه/مفاهیم: تشبیهات ۱۲
اوومه ورځ: د سواد مهارتونو نوره وده . . . . ۱۳.
د مفاهیمو رامنځ ته کول/وسعت ورکول . . . . ۱۳.
د کیسې مفاهیمو په اړه لیکل . . . . ۱۴.
د سواد زده کړې اضافي فعالیتونه . . . . ۱۴.
له نمونو سره د جملې لیکل . . . . ۱۴.
لغتونه . . . . ۱۵.
املا . . . . ۱۶.
ګرامري مفهومونه . . . . ۱۶.
رسم کول او بیا ویل . . . . ۱۷.
د کیسې اړوند لیکل . . . . ۱۸.
د قصې بیا ویل لکه د قصه ویونکي په څیر. . . . . ۱۹.
د ننداري (تمثیل) په بڼه د کیسې وړاندې کول ۲۰
له کورنۍ سره د کیسې شریکول . . . . ۲۳.
له کورونو د کیسو راټولول . . . . ۲۳.
همدا راز په دې لارښود کې:
د یو ساده کتاب د جوړولو لارښوونه
د زده کوونکو د اجرا د ارزونې چارټ
د ټولګي د اجرا د ارزونې چارټ

آغلی ډاکتر ډینس نیسل، د بشري پوهې د مطالعې انسټیټوټ د لومړنیو زده کړو ریيسه او د اغیزمن تعلیم لپاره د ملي ښاري اتحادیې همکاره ده. هغه د اغیزمن تدریس په اړه ورکشاپونه او سیمینارونه ترسره کوي او د ښوونکو لپاره د خو میتودونو کتابونو او د سواد زده کړې په اړه مقالو لیکواله ده. هغې د ښوونې او روزنې په اړه د کتاب بیدار ځوان ذهنونو مدیر ه هم ده چې د مالور (Malor) کتابونو لخوا خپور شوی.

کله چې تاسې ته کتاب ورسېد...

دلته په دې لارښود کې ډېر مهم فعالیتونه دي چې تاسې یې یوازې په کتاب کې تر سره کولای شئ. کله چې دا کتاب ټولګي ته د چمتو کېدو لپاره ولولئ، تاسې هغه فعالیتونه غوره کړئ کوم چې تاسې یې ستاسې سره د شته موادو په وسیله تر سره کولای شئ.

په دې لارښود کې، تاسو او ستاسو زده کونکي کولی شئ د لیکلو او انځورونو لپاره خپل کتابونه جوړ کړئ. که تاسو د خپلو زده کونکو لپاره تالیفي کتابونه نلرئ، زده کونکي کولی شي له دې څخه په ټولګي یا کور کې د لیکلو فعالیتونو لپاره کار واخلي چې د لیکلو مهارتونه یې ښه شي.

د هوپو د کتابونو د سلسلې پېژندنه

دغه کیسې له پېړیو پېړیو راهیسې په افغانستان او منځنۍ آسیا کې د خلکو پر ژبو دي. ښایې تاسې، یا ستاسې د کورنۍ کوم غړي به، له یوې یا دوو دغه ډول کیسو سره له وړاندې بلد یاست. دا کیسې یوازې دتفریح لپاره نه دي، بلکې داسې کښل (طرحه) شوي چې له موږ،تاسې سره د خپلو ځانونو او خپلې نړۍ په پېژندلو کې مرسته کوي. کله چې ښوونځي کم وي، له نکلونو څخه د زده کړې د وسیلې په توګه کار اخلو.

د هوپو ډېرې کیسې د ادریس شاه لخوا بیاویل شوي چې د پغمان څخه راغلی و او د خپل ژوند ۳۰ کاله یې د لویانو او ماشومانو دواړو لپاره د دودېرو کیسو په راټولولو، غوره کولو او ژباړلو کې تیر کړل. هغه د هوپو د دې کتاب لیکوال دی. نو، دغه کیسې اوس په ټوله نړۍ کې خلک لولي او خوښوي یې.

ماشومان له دې کیسو څخه د خپلې پوهې د کچې او وس مطابق ګټه اخلي. ښایي ماشوم په سر کې د کیسې له یوازې یوې څېرې یا پېښې سره بلد شي، او ښایي تر ټولو څرګنده معنا یې درک کړای شي، خو له هرځل لوستلو سره ترې نورڅه زده کوي، او ورو ورو ورڅخه نوري معنا ګاني، نظریې او بصیرتونه لاس ته راوړي.

د دې کیسو په تکراري اورېدلو ماشومان له خپل ژوند سره بلدتیا زده کوي، او په بېلابېلو حالاتو کې د خلکو د سوچ او غبرګون په اړه فکر کولو ته مجبورېږي. دغه نکلونه له ماشومانو سره د سوچ او کار د اغېزمنو او نااغېزمنو بڼو او طریقو ترمنځ په توپیر کولو کې مرسته کوي. دغه کیسې ماشومانو ته په ځان باور، پر غیرمنطقي وېرو (ډارونو) د برلاسي وړتیا، او د تاوتریخوالیزې (متشدده) مقابلې پر ځای د سوله ییز تفاهم خپلولو د لارو چارو پر شمول نورې ډېرې غوره بېلګې ورښیې.

د دې کیسو موخه

تاسې به په ټولګیو کې د هوپو د کیسو په کارولو سره ګڼې لاسته راوړنې ولرئ. تاسې به:

- زده کوونکي وهڅوۍ چې د افغانستان د شتمن کلتور په قدر پوه او خوند ترې واخلي کوم چې یو نسل نه بل نسل ته پاتې دي.
- ماشومان دې ته وهڅوئ چې د افغانستان د نکلونو، چې له پښتونو (نسلونو) راهیسې د خلکو پر ژبو دي، قدر وکړي، او خوند ترې واخلي.
- د کیسې ژبنې جوړښتونه او کلمې داسې وکاروئ چې له ماشومانو سره به د ژبې په خبرو او لیکلو دواړو په اغېزمنه کارونه کې مرسته وکړي.
- ماشومانو ته د دې فرصت ور کړئ چې د کیسې د مطالبو په اړه داسې فکر وکړي چې د هغوی د ژوند په بهاینه کې ورسره مرسته وکړي.
- د خپلو زده کونکو سره د دې ادبي اثارو په لوستلو سره خپلې اړیکې پیاوړې کړئ.
- ماشومانو ته داسې لاري وروښایاست چې کیسې له خپلو کورنیو سره ګډې کړي.
- زده کوونکی به پخپله قصه ویونکی شي، او د افغانستان د قصې ویلو دود به بیا راژوندی کړي.

دا لاربنود څنګه له تاسې سره مرسته کولای شي

ویل، لوستل، لیکل او فکر کول ټول یو د بل سره تړلي دي. د دې لپاره چې زده کوونکي ښه لوستونکي او لیکوال شي، دوی باید په څلورو برخو کې خپل ظرفیتونو ته وده ورکړي.

پداسې حال کې چې د زده کړې په ځینو برخو کې د حفظ کولو لپاره ځای شته، کله چې زده کونکي د حفظ کولو نه د معلوماتو لپاره کار اخلي، دوی ډیری وختونه د هغه څه په اړه فکر کولو یا پروسس کولو فرصت نه ترلاسه کوي چې دوی یې حفظ کوي. زده کونکو ته د وړاندوینې او پوښتنې کولو او پوښتنو ته د ځواب ویلو شوونه چې هیڅ یو سم ځواب نلري د دوی سره د لوړې کچې فکر کولو مهارتونو لکه انتقادي ، منطقي ، تحلیلي ، احتمالي او تحلیلي فکر رامینځته کولو کې مرسته کوي. د زده کونکو هڅول چې د کیسې په اړه بحث وکړي خپل فکر څرګند کړي د دوی فکر هڅوي او د اوریدلو او خبرو کولو مهارتونو ته وده ورکولو کې مرسته کوي چې د دوی لوستل او لیکل به ډېر اغیزمن کړي. ژوندی بحثونه هم خوندور دي او په زده کونکو کې د زده کړې مینه رامینځته کوي.

دا قصې د پیړیو لرغونتوب لري چې له یو کس نه بل کس ته له نسلونو په ټول افغانستان کې تکرار شوي دي. په دې طریقه، د پوهې او تکرار له لارې، د دوی تازه بصیرت هڅول کیږي او د خلکو په وړاندې فکر کولو کې یې انعطاف رامنځ ته کیږي. د دې پخوانیو قصو په ویلو او زمونږ د قصې ویلو غني دود د درلودلو له کبله به موږ ټول مستفید شو.

دا لاربنود، د هوپو د کیسو د لړۍ د یوې کیسې د صنفي استعمال لپاره تاسې ته ګام په ګام درسي پلانونه درکوي. که لاندې ټکي په پام کې وساتئ نو زده کوونکي به له دې کیسو څخه ډېر څه ترلاسه کړي:

- د دې لپاره چې زده کوونکي له کیسې سره بلد شي، او پخپله د کیسې تر لوستلو وړاندې د هغې پر معناګانو پوه شي، هغوی باید دا کیسې څو څو ځله واوري. دا لاربنود به زده کوونکیو ته د کیسې د لوستلو، بیا پر هغوی د کیسې د لوستلو، او بالاخره، د زده کوونکیو ترمنځ په خپلو کې د کیسو د لوستلو په اړه ځینو مهمو ټکیو ته ستاسې پام ور واړوي.
- زده کوونکي به هله په دې کیسه ښه پوه شي، او ذهن ته به یې وسپاري چې له تاسې او خپلو نورو ټولګیوالو سره پرې بحث وکړي، او د کیسې پېښو ته له خپلو تجربو سره تړاو ورکړي. دا لاربنود به په بحث کې د زده کوونکیو د راښکېلولو (شاملولو) د لارو چارو په اړه مشورې درکړي، چې زده کوونکي په خپل تعبیر هغه معناګانې بیان کړای شي چې کیسې یې د دوی لپاره لري.
- زده کوونکي به هغه وخت له کیسو ښه خوند واخیستلای شي چې په زړه پورې توګه د کیسو پېښو ته غبرګون وښیي، لکه دا چې د کیسې صحنې رسم کړي، کیسه بل چا ته ووایي، د کیسې صحنې تمثیل کړي، او د کیسې په اړه لیکنې وکړي. دا لاربنود به د هغو خوندورو فعالیتونو د اجراء په اړه، چې له کیسې سره تړاو لري، معلومات درکړي.
- زده کوونکي له دې کیسو څخه بېلابېل لوستنیز اوژبنې مهارتونه زده کوي، چې له هغوی سره د هغوی د سواد په لوړاوي کې مرسته کوي. دا لاربنود به د لوستنیزو او لیکنیزو مهارتونو د ښوونې په اړه معلومات درکړي. ځینې فعالیتونه له نورو څخه ډېر پرمختللي دي. تاسې هغه فعالیتونه غوره کولای شئ کوم چې ستاسې د زده کوونکو لپاره ډېر مناسب وي.
- که شاګردان هغه څه چې زده کوي، له خپلو کورنیو سره شریک کړي، نو له کیسې به لا ډېر خوند واخلي. دا لاربنود به د ماشومانو لخوا له کورنیو سره د زده کړو او کیسو د شریکولو لارې چارې در وښیي.

په ټولګي کې د کیسو د کارولو لپاره درسي پلانونه

اندنې ګام په ګام وېشلي درسي پلانونه د ورځو پر اساس تنظیم شوي، داسې چې "لومړۍ ورځ" یې هماغه ورځ وي چې کیسه صنف ته ور پېژنئ. تاسې باید، که ممکنه وي، د اړوند درسي پلان ټول ګامونه، پر اړونده ورځ په صنف کې پلي کړئ. دا به غوره وي چې پلانونه په ترتیب پلي کړئ (لومړۍ ورځ، دوهمه ورځ، درېیمه ورځ او...)، خو لازمه نه ده چې هره ورځ د کتاب له مخې کار وکړئ. د مثال په توګه، د دوهمې ورځې پلان شایي تر لومړۍ ورځې یوه ورځ وروسته وکاروئ، او شایي یوه یا دوه ورځې وروسته یې وکاروئ. د لغتونو فعالیتونه باید په ډېرو ورځو کې د زده کړې پیاوړتیا لپاره ترسره شي، خو پرمختللي زده کوونکي ممکن دومره پیاوړتیا ته اړتیا ونلري.

د لومړیو دوو ورځو لپاره، تاسو به د خپلو زده کونکو سره د کیسې په لوستلو او بحث کولو تمرکز وکړئ چې د دوی پوهه وده وکړي او لغتونه جوړ کړي. له هغې وروسته، به تاسو د سواد زده کړې د نورو مهارتونو د پراختیا لپاره کتاب وکاروئ. د دې مهارت د لوړولو لپاره دوه یا درې فعالیتونه په درسي پلان کې ورکړل شوي دي. تاسو کولی شئ نور فعالیتونه هم وټاکئ، په دې پورې اړه لري چې ستاسو زده کونکي څه ته اړتیا لري او تاسو فکر کوئ چې دوی به یې خوښ کړي. د درسي پلانونو څخه سمدلاسه وروسته، د فعالیتونو د غوره کولو لپاره د سواد زده کړې اضافي فعالیتونه وګورئ.

دلته فعالیتونه کولی شي او باید په مکرر ډول وکارول شي څکه چې زده کونکي د خپلو مهارتونو د پراختیا لپاره وخت او تمرین ته اړتیا لري. که تاسو یې وهڅوئ دوی به ښه زده کړي ، زده کړه په زړه پورې کړئ، او د زده کړې پروسې د یوې برخې په توګه د دوی تېروتنې ومنې. همدارنګه، څکه چې ماشومان په مختلفو سویو زده کوي، ځینې به د نورو په پرتله ډېر وخت ته اړتیا ولري ترڅو خپل مهارتونه ته وده ورکړي، او دا په بشپړه توګه سم دي.

که چیرې یو زده کونکی ناسم ځواب ورکړي، نو دا به غوره نه وي چې مایوسي یا غوسه څرګنده کړئ څکه چې د غوسې څرګندول به زده کونکي مایوسه کړي، او مایوسي په زده کړه کې مداخله کوي. پرځای یې، په زړه پورې او د منلو وړ ډول ووایاست: دا یوه ښه هڅه ده. ایا بل څوک به هڅه وکړي؟ که یو زده کونکی داسې ځواب ورکړي چې غلط نه وي مګر غیر متوقع وي، ووایه: دا یو په زړه پورې نظر دی! موږ ته د هغه څه په اړه نور ووایاست چې تاسو فکر کوئ. دا ډېره مهمه ده چې زده کونکي احساس کړي چې دوی د زده کونکو په توګه ارزښت لري. کله چې تاسو ښه او د منلو وړ یاست، زده کونکي به ډېره هڅه وکړي چې ښه زده کړي.

تاسو ممکن د هر درس لپاره د چمتو کولو لپاره یو څه شیان ولرئ. یوه یا دوه ورځې مخکې له دې چې تاسو درس ورکړئ، پلان ته پام وکړئ ترڅو ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو په مرحلو پوهیږئ او د لوست لپاره چمتووالی لاندې ورانديزونه ولولئ ترڅو معلومه کړئ چې تاسو کوم تیاری ته اړتیا لرئ.

د ځینې فعالیتونه لپاره د اضافي کاغذ او لیکلو وسایلو کارولو غوښتنه وکړئ که نه وي، تاسو کولی شئ د نورو سطحو او تجهیزاتو څخه کار واخلئ. د مثال په توګه، زده کونکي کولی شي په شګو یا خټو کې د قوي لرګیو سره رسم وکاږي. که تاسو په ټولګي کې د تباشیر تختې لپاره کافي ځای نلرئ، تاسو کولی شئ په دیوال باندې په خټو یا کوم و نورو موادو سره ولیکئ چې وروسته مینځل کیدی یا پاکیدای شي.

اندازه کول او ارزونه

د ښوونکي په توګه، تاسو غواړئ د هغه څه چې تاسو درس ورکوئ د خپلو زده کونکو پرمختګ قضاوت او ارزونه وکړئ. د دې کولو په اړه د مرستې لپاره په درسونو کې او د لارښود په پای کې وړاندیزونه وګورئ. د کتاب په پای کې به تاسو د انفرادي ارزونې لپاره یوه فورمه او د ټولګي د ارزونې لپاره بله فورمه ومومئ. دا د مختلفو فعالیتونو په اړه د زده کونکو فعالیت ارزولو لپاره کارول کیدی شي چې تاسو د زده کونکو سره ترسره کوئ.

درسي پلان
جادويي آس

لومړی ورځ: د کيسې لومړۍ برخه

د ټولې کيسې پوره لوستل شاوخوا ۲۵ دقيقې وخت نيسي. د دې لپاره چې د لوستلو په جريان کې د بحث لپاره وخت ورکړئ، دا به غوره وي چې د لومړي لوستلو لپاره دوه ورځې وخت ورکړئ. په دې پلان کې په لومړۍ ورځ د ۱۹ مخ تر پايه لوستل شامل دي ("همدأسې اس په الماری کې کېښودل شو") او په دوهمه ورځ د کيسې د پاتې برخې لوستل شامل دي.

د درس لپاره تياری

- ټوله کيسه د مخکې نه ولولئ چې ورسره آشنا شئ.
- صنف ته تر راتګ وړاندې، له ځان سره په لوړ غږ د کيسې لوستنه تمرين کړئ، چې وروسته بيا په کيسه پوهېدلې ياست، او په صنف کې يې روانه ولوستلای شئ. کيسه په ځانګړي وزم او ادا ولولئ! کوښښ وکړئ چې د مختلفو کرکترونو لپاره مختلف آوازونه استعمال کړ ئ. کله چې کيسه په ښه طريقه لولئ نو په حقيقت کې زده کوونکيو ته دا ښياست چې کيسه بيا په خپل وار څنګه ولولي.
- د کيسې تر لوستلو وړاندې، په کيسه کې درې يا څلور داسې ځايونه په نښه کړئ چې هلته وقفه وکړئ، او شاګردانو ته د دې فرصت ورکړئ چې د کيسې د راتلونکيو پېښو وړاندوينه (پيشبيني) وکړي. له زده کوونکيو د داسې وړاندوينو غوښتنه (په داسې حال کې چې نه پوهېږي چې وړاندې به څه کېږي)، د هغوی د سوچ کولو د وړتيا د لوړاوي يوه ډېره ښه لاره ده. دغه راز، دا چاره د هغوی د کيسې اورېدنې هدف روښانه کوي. د هغوی هدف دا دی چې پوه شي چې آيا وړاندوينې يې سمې دي، او که ناسمې! د کيسې په منځ کې د وقفې لپاره ښه ځای هماغه دی چې هلته د راتلونکې پېښې په اړه تلوسه (اضطراب) موجود وي.

د کيسې د لومړۍ لوستنې کړنې (د کيسې لومړۍ برخه)

۱. کتاب داسې پورته ونيسئ چې شاګردان يې پوښ وليدلای شي. د دې لپاره چې شاګردان د کتاب پوښ له نيږدې وليدلای شي، کولای شئ د شاګردانو ترمنځ تګ راتګ وکړئ. د کتاب له ښودلو سره يوځای، کتاب ور وپېژنئ، او د کيسې او ليکوال په اړه يې لږ څه معلومات ورکړئ. داسې څه وواياست:

دا کيسه له کلونو کلونو راهيسې په افغانستان او شاوخوا سيمې کې ويل شوې ده. ځينې خلک ورته "تبوونيزه کيسه" وايي، ځکه چې تاسې د دې کيسې په لوستلو، او د هغې په اړه په فکر کولو سره، چې موږ يې دلته کوو، د ځان او نورو په اړه څه زده کولای شو. د دې کيسې ګڼې نسخې موجودې دي. د دې نسخې ليکوال ادريس شاه دی. هغه د پغمان ولسوالۍ يو پوه سړی وو. هغه په خپل ژوند کې، د لويانو او وړوکيو (کوچنيانو يا ماشومانو) لپاره ګڼ کتابونه ليکلي.

اوس زه تاسې ته کيسه لولم. ښه غوږ ونيسئ، او زما له لوستلو سره يوځای انځورونو ته هم ګورئ. زه به کله کله وقفه کوم، او له تاسې به پوښتنه کوم چې تاسې څه فکر کوئ وړاندې به څه وشي!

په راتلونکو دوو درسونو کې به زه تاسو ته کيسه ولولم. په دقت سره يې واورئ، کله چې کيسه لولم تاسې عکسونو ته ګورئ. ځينې وختونه به زه تم شم او له تاسې به پوښتنه وکړم چې څه فکر کوئ چې ورسته به څه پېښ شي. تاسو کېدای شئ پوره ډاډه نه ياست چې څه به پېښ شي، خو تاسو د هغه څه له مخې چې مخکې پېښ شوي دي، د راتلونکې يوڅه اټکل وکړای شئ. کيسه په دقت واورئ چې د راتلونکې په هکله چې څه به پېښ شي، ښه اټکل وکړای شئ!

کله چې زه کيسه پای ته ورسوم، زه به بيا تاسو ته عکسونه وښيم او تاسو کولی شئ ووایاست چې تاسو ته د کيسې د لومړۍ برخې نه څه په ياد دي. بيا به موږ فکر وکړو چې په پاتې کيسه کې به څه پېښ شي.

اوس راځئ چې د کيسې ويل پيل کړو...

۲. کتاب پرانيزئ، او مخ يې زده کوونکيو ته ور واړوئ، ترڅو د لوست د دايرې ټول زده کوونکي ستاسې له

لوستلو سره یوځای پر پاڼو باندې انځورونه ولیدلای شي. کیسه ورو ورو او په وزم او ادا لولئ، او د پاڼې تر اړولو وړاندې لږه وقفه کوئ، چې زده کوونکیو ته د اورېدلې برخې په اړه د فکر کولو، او انځورونو د لیدلو فرصت ورکړئ. کولای شئ په ټولګې کې وګرځئ را وګرځئ، چې شاګردانو ته له نیږدې څخه د انځورونو لیدلو فرصت ورکړئ.

۳. هرځل چې له زده کوونکیو څخه د وړاندوینو د اورېدلو لپاره وقفه کوئ نو لاندې پوښتنې وکړئ:

څه فکر کوئ چې په کیسه کې به وړاندې څه وشي؟

ولې فکر کوئ داسې به وشي؟ د کیسې کومه برخه په دې دلالت کوي چې داسې به وشي؟

کله چې پاچا ممکن د په زړه پورو او ګټورو وسایلو د سیالۍ اعلان کوي، له زده کونکو پوښتنه وکړئ: *ستاسو په اند څوک به سیالۍ ته داخل شي؟* کله چې زده کوونکي خپل نظریات وړاندې کړي، پوښتنه وکړئ: *ولې داسې فکر کوئ؟*

زده کوونکیو ته ووایاست چې د ټولو وړاندوینې سمې دي، ځکه چې هغوی ښه فکر کړی، او دا چې د راتلونکیو پېښو په اړه د هغوی د وړاندوینو اختلاف پر ځای خبره ده. له بېلابېلو زده کوونکیو غوښتنه وکړئ چې وړاندوینې وکړي. کله چې یو زده کوونکی یو نظر وړاندې کوي، نو له نورو زده کوونکیو پوښتنه وکړئ چې آیا دا نظر سم دی، او که ناسم، او له هغوی څخه دلیل هم وغواړئ. زده کوونکي د بحث لپاره د نظریاتو وړاندې کولو ته وهڅوئ. د دې لپاره چې ګڼو زده کوونکیو ته د وړاندوینو فرصت ورکړئ، او ټولګیوال ښه بحث وکړای شي، خبرو اترو ته کافي وخت ورکړئ. او بیا د راتلونکیو تم-ټکیو (وقفه ځایونو) پر لور لوست ته دوام ورکړئ.

۴. کله چې تاسو ۱۹ مخ تر پایه ولوست ("همداسې اس په الماری کې کیښودل شو") زده کونکو ته ووایاست چې د آورېدلو دنده یې ښه تر سره کړې ده، او د راتلونکي وړاندوینه چې وروسته به څه پېښ شي په ښه ډول کړې ده.

۵. بیا د کتاب وړاندې مخونه را واړوئ او همدغه پوښتنې تکرار کړئ. پهغوی ته ووایاست چې تاسو به ډېر ژر د کیسې دوهمه برخه ولولئ، او پوښتنه وکړئ:

تاسو څه فکر کوئ چې اوس به د لرګین آس ته څه پېښ شي؟

تاسو څه فکر کوئ چې شهزاده تمبل ته به څه پېښ شي؟

کله چې زده کوونکي خپل نظریات وړاندې کړي، پوښتنه وکړئ: ولې داسې فکر کوئ؟ زده کونکي وهڅوئ چې د مختلفو کرکټرونو او پېښو په اړه د هغه څه په رڼا کې چې دوی تر اوسه زده کړي دي د دوی د وړاندوینو په اړه بحث وکړي.

۲. زده کونکو ته ووایاست چې دوی به نور معلومات کله چې تاسو کیسه پای ته ورسوئ تر لاسه کړي.

د لومړۍ ورځې لپاره د فعالیت ارزونه: وړاندوینې کول

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلوملو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: هغه زده کوونکي چې وړاندوینه نه شي کولای، کله چې د وړاندوینې غوښتنه ترې وشي، اویا داسې وړاندوینې وکړي چې د موجودو معلوماتو سره هیڅ منطقي ارتباط و نه لري.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي د پایلې وړاندوینه وکړي خو نشي کولی د وړاندوینې ملاتړ لپاره دلیل وړاندې کړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي د یوې پایلې وړاندوینه وکړي چې په منطقي توګه د شته معلومات تعقیب کړي او د وړاندوینې ملاتړ لپاره دلیل وړاندې کړي.

کچه ۴: هغه زده کوونکي چې ډېر ذکي دي او په قصه کې موجود معلومات د وړاندوینې د جوړولو او توضیح لپاره استعمالوي او د وروستیو معلوماتو په وسیله خپله وړاندوینه همهغسې ساتي او یا یې عیاروي.

دوهمه ورځ: د کیسې دوهمه برخه

د درس لپاره تیاری

• د کیسې د دویمې برخې د لوستلو تمرین څو څو ځله مخکې له دې چې تاسو یې خپلو زده کونکو ته ولولئ، وکړئ چې په کیسه ښه پوه شئ او په اسانۍ سره یې ولوستلی شئ.

• په درې یا څلورو ځایونو کې د تم کېدو پریکړه وکړئ او له زده کونکو وغواړئ چې په کېسه کې په وروسته پېښېدو بحث وکړي.

د کیسې د دوهمې لوستنې کړنې (د کیسې دوهمه برخه)

۱. زده کونکو ته ووایاست چې نن به تاسو د جادو آس لوستل پای ته ورسوئ خو لومړی باید دوی د هغو پوښتونو ځواب درکړي چې تاسې د لومړۍ ورځې د درس په پای کې پوښتلي وو:

تاسو څه فکر کوئ چې اوس به د لرګین آس ته څه پېښ شي؟

تاسو څه فکر کوئ چې شهزاده تمبل ته به څه پیښ شي؟

۲. دوی ته ووایاست چې دویمه برخه په دقت واورئ چې معلومه کړي چې آیا د دوی وړاندوینې سمې وې یا که کیسه بل اړخ اخلي.

۳. د کیسې پاتې برخه ولولئ، په هغه برخه کې تم شئ چې تاسو غوره کړي ترڅو زده کونکي وړاندوینې وکړي او په دې بحث وکړي چې ولې دوی فکر کوي چې دا وړاندوینه شوي پیښې به پیښې شي. هر ځل، دا پوښتنې وپوښتئ: تاسو فکر کوئ چې په کیسه کې به څه پیښ شي؟ ولې داسې فکر کوئ؟ تاسو د خپلې وړاندوینې لپاره د کیسې کوم توضیحات کاروئ؟

۴. کله چې تاسو لوستل پای ته ورسوئ، د زده کونکو ستاینه وکړئ چې په پام سره یې اوریدلي او خپل نظریات یې توضیح کړل. بیا هغوی ته بلنه ورکړئ چې په کیسه کې یې منعکس کړي:

په دې کیسه کې ګڼ شمېر په زړه پورې څېرې دي. ځینې یې ښايي داسې څوک در په زړه کړي چې پېژنئ یې، او د کیسې پېښې ښايي داسې پېښې در یادې کړي چې تاسې ته در پېښې شوې دي. تاسې هریوه د کیسې د اورېدنې پر مهال، د یوه جلا شي په اړه فکر کاوه. اوس زه له تاسې څخه غوښتنه کوم چې د لاندې پوښتنو په اړه فکر وکړئ:

د کیسې کومه برخه ستاسې لپاره تر ټولو مهمه وه؟

دغې برخې ستاسې لپاره ولې ځانګړې اهمیت درلود؟

د ځواب په اړه یوه شیبه فکر وکړئ، او بیا به زه له تاسې وغواړم چې خپل ځوابونه لومړی خپل یوه ملګري ته ووایاست. بیا به زه له یو څو کسانو وغواړم چې ټول ټولګي ته ووایي چې څه ورته تر ټولو مهم برېښېدل.

د دې پوښتنو ځوابونه به توپیر ولري او یو څه غیر منطقي فکر به پکې شامل وي ځکه چې دوی د کیسې او خپل ژوند ترمینځ اړیکې رامینځته کوي. زده کوونکي به بېلابېل ځوابونه ورکړي، ځکه چې هره کیسه مهمې برخې درلودلای شي، او اورېدونکي به، د وګړیو په توګه، د تر ټولو مهمې برخې په اړه مختلف نظریات ولري. د بیلګې په توګه، ځینې زده کونکي ښايي فکر وکړي چې ترټولو مهمه برخه هغه وخت وه چې څرګنده شوه چې آس څه کولی شي، پداسې حال کې چې نور فکر کوي چې ترټولو مهمه برخه هغه وخت وه چې تنبل او شهزادګۍ په آس باندې وتښتیدل. په دې کې غلط ځواب نشته. د شاګردانو انتخاب د هغوی د نظریاتو پر سر د بحث په اندازه مهم نه دی.

۵. زده کوونکیو ته د فکر کولو لپاره یوه یا دوه دقیقې وخت ورکړئ، او بیا یې په درې کسیزه ډلو ووېشئ، چې له یو بل سره د کیسې د تر ټولو مهمې برخې په اړه خبرې وکړي. ښايي تاسې د شاګردانو په منځ کې وګرځئ راوګرځئ، او د هغوی خپل منځي خبرې اترې واورئ. تاسې د هغوی نظریاتو ته د ځواب ویلو اړتیا نه لرئ، یوازې سر خوځول مو کافي دي.

۶. بیا، له څو تنو زده کوونکیو څخه وغواړئ چې ټول ټولګي ته د هغه څه په اړه خبرې وکړي چې د دوی لپاره په کیسه کې تر ټولو مهم برېښي. هغوی دې ته وهڅوئ چې یو د بل خبرې په غور واوري، ترڅو معلومه کړي چې د کیسې څومره بېلابېلې برخې مهمې ګڼل کېږي.

۷. د زده کوونکیو ستاینه وکړئ (شاباسی ورته ووایاست) چې ښه غوږ یې نیولی وو، د کیسې ډېرې برخې یې ور په زړه شوې او د مهمو برخو په اړه یې ښه فکر وکړ. هغوی ته ووایاست، چې تاسې به په نیږدې راتلونکي کې بیاهم کیسه په ګډه سره ولولئ، او بحث به پرې وکړئ.

د دوهمه ورځ لپاره د فعالیت ارزونه: وړاندوینې کول

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کوونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کوونکو فعالیت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: هغه زده کوونکي چې وړاندوینه نه شي کولای، کله چې د وړاندوینې غوښتنه ترې وشي، اویا داسې وړاندوینې وکړي چې د موجودو معلوماتو سره هیڅ منطقي ارتباط و نه لري.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي د پایلې وړاندوینه وکړي خو نشي کولی د وړاندوینې ملاتړ لپاره دلیل وړاندې کړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي د یوې پایلې وړاندوینه وکړي چې په منطقي توګه د شته معلومات تعقیب کړي او د وړاندوینې ملاتړ لپاره دلیل وړاندې کړي.

کچه ۴: هغه زده کوونکي چې ډېر ذکي دي او په قصه کې موجود معلومات د وړاندوینې د جوړولو او توضیح لپاره استعمالوي او د وروستیو معلوماتو په وسیله خپله وړاندوینه همهغسې ساتي او یا یې عیاروي.

دریمه ورځ: د کیسې دوهم لوستنه

دلته د دوهم ځل کیسې لوستلو لپاره ځیني وړاندیزونه دي. دا لړ کړنې باید پرلپسې ۳۰ تر ۴۰ دقیقې وخت ونیسي. څکه کیسه اوږده ده او کولی شي چې ژوندی بحث ته وده ورکړي، د دې لوست تمرکز په بشپړه توګه د کیسې لوستلو او بحث کولو باندې دی. د نورو مهارتونو د ودې لپاره ۵مه او ۲مه ورځ ټاکل شوې ده.

۱. کتاب په لاس کې ونیسئ او زده کونکو ته ووایاست چې تاسو به دا کیسه دوهم ځل ټوله ولولئ. تشریح کړئ چې تاسو به وخت په وخت د بحث لپاره تم شئ.

۲. په کیسه کې په دریو یا څلورو برخو کې، مخکې له دې چې تاسو پاڼه وګرځوئ، له زده کونکو وپوښتئ:

په راتلونکې پاڼه کې به څه پېښ شي؟

له دې پوښتنې مطرح کولو ستاسې مقصد دا دی چې وپوهېږئ چې آیا د کیسې پېښې د زده کوونکیو په یاد پاتې دي، او کنه. هر ځل له یوه بېل زده کوونکي څخه د ځواب غوښتنه کوئ، او له نورو زده کوونکیو غوښتنه وکړئ چې د ځواب ورکوونکي خبرو ته سم غوږ ونیسي. کله چې یو کس ځواب ورکړي، له نورو غوښتنه وکړئ چې که له ځواب سره موافق وي، لاسونه دې پورته کړي.

دا کار زده کوونکي هڅوي ترڅو ستا او نورو زده کوونکیو خبرو ته غوږ کیږدي. دغه راز به وپوهېږئ چې ټولګی تر کومه بریده له کیسې سره آشنا شوی، او د کیسې د پېښو تسلسل یې په ذهن کې پاتې دی. د زده کوونکیو ځواب چې هرڅه وي، تاسې باید ووایاست چې:

راځئ وګورو چې وړاندې همداسې پېښېږي او که نه!

بیا لوستلو ته دوام ورکړئ.

د ځینو زده کوونکیو به کیسه ښه په یاد وي، او سم ځواب به ورکړای شي. ځینې نور به داسې نه وي. که د زده کوونکیو کوم ځای هېر وي، او ناسم ځواب ورکړي نو ورته ووایاست چې:

که مو اوس څه په یاد نه وي، هیڅ پروا نه کوي. خو دا ځل سم غوږ ونیسئ، چې له کیسې سره ښه بلد شئ!

۳. ککله چې تاسو لوستل پای ته ورسوئ، د کتاب وروستي پاڼې خلاصې کړئ، چیرې چې انځور شهزاده تمبل او شهزادګۍ د پاچا ممکن د ځای ناستې په توګه ښیي. له هغوی وغواړئ چې لومړی دا انځور وګوري او دا پوښتنې وپوښتئ:

دلته ښودل شوې څېرې څوک دي؟

کیسې مور ته د دوی په اړه څه ویلي؟

په څه چې مور پوهیږو هغه دا دي چې کیسه مور ته مستقیم څه نه وایي؟

لومړۍ دوه پوښتنې لفظي پوهېدنه غواړي، پداسې حال کې چې دریمه د استدلالونو غوښتنه کوي - هغه پوهاوی چې معنی لري خو په ځانګړې توګه ویل شوې نه دي. له زده کونکو وپوښتئ چې دوی په دې پاڼه کې د ذکر شوو څلورو کرکټرونو په اړه څه پوهیږي او د کیسې په دې پای کې د کیسې په اړه کوم ډول انګیرنې کولی شي.

ځوابونه به توپیر ولري، خو زده کونکي ممکن دا ټکي په ګوته کړي: وړ پوهیږو چې پاچا ممکن مړ شوی، تنبل او شهزادګۍ ګرانې مرغلرې د هغه ځای ناستي واکمنان شوي، او شهزاده هوښیار لاهم د کب سره مینه لري. مور کولی شو ځینې انګیرنې هم وکړو. د مثال په توګه، مور دا اټکل کولی شو چې پاچا ممکن په پای کې د تنبل په ارزښت پوه شوی وي او په باور یې کړی وي، ځکه یې هغه خپل ځای ناستی وټاکه. مور کولی شو دا اټکل وکړو چې تنبل او هوشیار دښمنان نه وو بلکې د یو بل وړتیاوو ته یې درناوی درلود. مور اټکل کولی شو چې تنبل او شهزادګۍ ګرانې ملغلره په هوښیارۍ او ښه توګه حکومت وکړ، لکه څنګه چې پاچا ممکن کړی و. مور اټکل کولی شو چې هوښیار د کب سره کار کولو ته دوام ورکړ او نورو عملي چارو سره یې علاقه درلوده.

د زده کونکو ستاینه وکړئ چې د معقولو تحلیلونو کې مرسته کوي او دوی ته وواياست چې د لفظي معلوماتو پوهیدل او د مفکورې رامنځ ته کول دواړه د فکر کولو او درک کولو ګټور ډولونه دي.

۴. زده کونکو ته وواياست چې دوی به په راتلونکي درس کې د کیسې په اړه نور بحث وکړي.

د دریمه ورځ لپاره د فعالیت ارزونه:
یادول او نتیجه ګیري

کچه/سويه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتوشوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلوملو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی د څلورو کرکټرونو په اړه شفاهي څه ووايي او معقول اټکلونه نه شي کولی.

کچه ۲: زده کوونکی د څلورو کرکټرونو په اړه لفظي معلومات يادوي او د دې وړتيا لري چې يو څه ساده اټکلونه وکړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي د څلورو کرکټرونو په اړه شفاهي څه معلومات ورکړي، ساده اټکلونه وکړي، او د اټکل لپاره مالاتړ چمتو کړي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي د څلورو کرکټرونو په اړه شفاهي معلومات ذکر کړي، په يو څه بصيرت سره اټکلونه وکړي، او د اټکلولو لپاره ښه ملاتړ چمتو کړي.

څلورمه ورځ: د کیسې دریم ځل لوستل (د کلیدي نظرونو انعکاس)

دلته د دریم ځل کیسي لوستلو لپاره ځيني وړاندیزونه دي. دا لړ کړني باید پرلپسې ۳۰ تر ۴۰ دقیقې وخت ونیسي. ځکه چې کیسه اوږده ده او کولی شي ژوندی بحث ته وده ورکړي، د دې لوست تمرکز په بشپړه توګه د کیسې لوستلو او بحث کولو باندې دی. د نورو مهارتونو د ودې لپاره ۵مه او ۶مه ورځ ټاکل شوې ده.

۱. کتاب لاس کې ونیسئ او زده کونکو ته ووايئ چې تاسو به دریم ځل کیسه ولولئ، دا ځل ټوله کیسه. تشریح کړئ چې تاسو به وخت په وخت د بحث لپاره تم شئ.

۲. لکه څنګه چې تاسو د دویم ځلو لوستلو لپاره ترسره کړل، مخکې له دې چې تاسو پاڼه واړوئ، د کیسه په دریو یا څلورو برخو کې ودروئ، او له زده کونکو وپوښتئ: *په راتلونکي پاڼه کې څه کیږي؟* (د دې مرحلې د جزیاتو د ترسره کولو لپاره لپاره د دریمې ورځې، دوهم قدم/ګام وګورئ.)

۳. کله مو چې لوستل پای ته ورسول، زده کونکو ته وواياست چې دوی به اوس فرصت ولري چې د کیسې د هغه برخې په اړه بیا فکر وکړي چې دوی یې خورا مهمه ګڼي. له زده کونکو وغواړئ چې دې پوښتنو د ځواب لپاره په درې یا څلورو ګروپونو کې سره راټول شي:

د کیسې کومه برخه تا ته تر ټولو مهمه وه؟
دا برخه ستا لپاره ولې تر ټولو مهمه وه؟

زده کوونکیو ته یادونه وکړئ چې هغوی کولای شي د تر ټولو مهم شي په اړه نوی نظر ولري د هغه نظر څخه چې دوی په دویمه ورځ درلوده، او یا هم کولای شي، همااغه زوړ نظر، چې په تېرو بحثونو کې یې بیان کړی و. زده کوونکیو ته ۳ تر ۴ دقیقې وخت ورکړئ چې په کې پر خپلو نظریاتو خبرې اترې وکړي.

۴. بیا یو څو زده کوونکي را وبولئ، چې ټول ټولګي ته د هغه څه په اړه خبرې وکړي چې د هغوی لپاره تر ټولو ډېر مهم دي. هغوی دې ته وهڅوئ چې یو بل ته غوږ ونیسي، ترڅو وپوهېږي چې د کیسې څومره ډېرې برخې مهمې ګڼل کېدای شي.

۵. تاسو ښایي د دې څخه د یو یا ډیرو پوښتنو بحثونو مشري هم وکړئ چې زده کونکي به وهڅوي چې د کیسې د کلیدي نظرونو او معنی په اړه ډیر ژور فکر وکړي. زده کوونکي ښایي دې پوښتنو ته مختلف ځوابونه ولري، چې ټول یې باید سم وګڼل شي. د پوښتنې هدف یوازې او یوازې دا دی چې زده کوونکي په خپله ځانې طریقه د کیسې په وړاندې غبرګون ښودلو ته راوبلل شي.

باچا ممکن د لرګیو آس اړوند ډیر فکر نه کوي خو د میخانیکي کب ستاینه کوي. تاسو ولې داسې فکر کوئ؟

حیرانوونکي کب او جادویي آس څنګه یو شان وو؟ دوی څنګه توپیر درلود؟ ستاسو په نظر کوم یو غوره و؟ ولې؟

تنبل وایي، "کاشکې پوهیدای چې د ټولو هوسانه څه ده. او کاشکې پوهیدلای شوای چې زما د زړه هیله څه ده." تاسو ولې فکر کوئ چې تمبل د دې شیانو په اړه ډاډه نه و؟

تاسو ولې فکر کوئ چې جادویي باچا نه پوهیده چې څنګه د جادویي آس کار کوي او په پای کې یې الماری کې وراچوي؟

کله چې تنبل فکر کوي چې هر څه یې له لاسه ورکړي

دي او هیڅکله به د خپل زړه هیله پوره نه کړي، هوښیار سړی ورته وایي چې تسلیم نه شي، خو د خپل زړه هیله په دوامداره توګه په ذهن کې ساتئ. تاسو د دې مشورې په اړه څه فکر کوئ؟

د ټولو هغو ازموینښتون څخه چې تمبل ترې تیریږي، ستاسو په نظر کومه یوه بدترینه وه؟ ولې داسې فکر کوئ؟

تاسو څه فکر کوئ چې دا ستاسو د زړه هیله پیژني؟

د څلورمه ورځ لپاره د فعالیت ارزونه:
د کلیدي نظرونو انعکاس

کچه/سویه ۱-۴: د دې لاربنود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی حتی د ښوونکي په مرسته په کیسه کې کوم کلیدي نظرونه منعکس کړي.

کچه ۲: زده کوونکی کولای شي تر یوه حده کیسه انعکاس کړي خو په کلیدي نظریاتو نه پوهیږي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي کیسه انعکاس کړي خو پرته له دې چې د خپل ژوند سره کوم معنی لرونکي اړیکې ورکړی شي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي کیسه انعکاس کړي، د دې انعکاس په اړه توضیحات ورکړي، او کولی شي د کیسې له ځینو اړخونو سره شخصي اړیکه ټینګه کړي.

پنځمه ورځ: د سواد د مهارتونو جوړول

په پنځمه ورځ، تاسو به د سواد زده کړې په څو مهارتونو تمرکز وکړئ او زده کونکي به نور فعالیتونه ترسره کړي چې تاسو ورته غوره کړي دي.

د کیسې د کلمو سره د جملو لیکل

تاسو کولی شئ د کیسې څخه کلمې او عبارتونه وکاروئ چې د مختلفو کلمو په اړه د زده کونکو پوهه پیاوړې کړئ. دلته د دې هدف لپاره ځینې فعالیتونه دي:

له زده کونکو وغواړئ چې د کیسې څخه د کلمو جوړولو سره اصلي جملې ترتیب کړي. دوی کولی شي جملې ولیکي یا یې په شفاهي ډول ترتیب کړي او بیا یې له ټولګي سره شریکې کړي. د مثال په توګه، دلته د کیسې څخه ځینې کلمې جوړې دي:

جادویي آس
قشنګ تزیین
تاویدونکي ماڼۍ
آسانه وګټي
مهارت سره پټ
ښکرور شهزاده

او دلته د جوړو په کارولو سره ځینې اصلي جملې دي:

سرتیرو د <u>تاویدونکي ماڼۍ</u> ساتنه کوله.

ترکاڼ یو <u>ښکلی سنګار شوی</u> آس جوړ کړ.

تاسو ممکن دا هم وغواړئ چې زده کونکي د کیسې څخه د نورو کلمو جوړې وګوري او په اصلي جملو کې یې په همغه بڼه وکاروي.

د پنځمه ورځ لپاره د فعالیت ارزونه:
د کیسې کلمو سره د جملو لیکل

کچه/سویه ۱-۴: د دې لاربنود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی په جملو کې د لغتونو جوړه وکاروي.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي په یوه جمله کې د کلمو جوړه وکاروي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي د لغتونو څو جوړې په جملو کې وکاروي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي چې د لغتونو ټولې جوړې په جملو کې وکاروي.

د کیسې د پیښو ترتیبول

په دې فعالیت کې، زده کونکي د کیسې د لومړۍ برخې پیښې په تاریخي ترتیب وړاندې کوي. دا به د کیسې په اړه د زده کونکو پوهه پیاوړې کړي او دوی ته به یو بل فرصت ورکړي چې د کیسې د معنی په اړه فکر وکړي.

۱. دا کیسې پیښې په تخته پرته له شمېرو په ترتیب ولیکئ. یا یې په کارتونو یا د کاغذ په پاڼو چې شاوخوا لیږدول کیدی شي، ولیکئ. (شمیرې ستاسو د معلوماتو لپاره دي، نو تاسو کولی شئ سم ترتیب په چټکۍ سره ووایاست. ۱ لومړۍ پیښه ده؛ ۲ دویمه پیښه ده، او داسې نور.)

تنبل دلرګي آس د لرې او اورد سفر لپاره کاروي. (۵)

جادویي باچا دلرګي آس په الماری کې ږدي. (۱۰)

تنبل د جادویي باچا له اوسیدنې ځای تښتي. (۹)

ښس (آهنګر) او ترکاڼ د سیالۍ لپاره پرېکړه کوي. (۲)

پاچا پښ (آهنګر) ته ځانګړې جایزه ورکوي. (۳)

تنبل تاویدونکي ماڼۍ ته ځي او د شهزادګۍ سره ګوري. (۷)

باچا ممکن د په زړه پورې او ګټورې وسیلې لیدلو لپاره خپله هیله اعلان کړه. (۱)

پاچا غوښتنه وکړه چې د ترکاڼ اختراع وګوري. (۴)

تنبل د خپل زړه هیله موندلو لپاره روان شو. (۲)

تنبل د جادوګر پاچا په له اوسیدنې ځای کې پټ دی. (۸)

۲. ووایاست: *دا د کیسې د لومړۍ برخې لس مهمې پېښې دي. دلته په ګډوډ ډول ترتیب شوي دي. راځئ چې دوی له پیل څخه تر پای پورې په سم ډول ترتیب کړو.*

له زده کونکو وغواړئ چې لومړی په ۳ یا ۴ کسیزو ګروپونو په بحث وکړي چې پیښې باید څنګه ترتیب شي. بیا به ټولګی په ټولیز ډول پریکړه وکړئ چې ترتیب یې په څه ډول دی. زده کونکي کولی شي کارتونو ته په سم ترتیب حرکت ورکړي یا که چیرې په تخته لیکل شوي وي د پیښو په پای کې په ترتیب شمېرې ولیکي. زده کونکي به ونه شي کولی په لومړي سر کې پیښې په سمه توګه ترتیب کړي. یو ښه بحث ته به اړتیا وي، نو زده کونکو ته وخت ورکړئ چې فکر وکړي او خبرې وکړي، او که وغواړي اجازه ورکړئ چې کتاب ته مراجعه وکړي.

۳. کله چې زده کونکي د پیښو په ترتیب موافق وي او ترتیب سم وي، دوی ته ووایاست چې دوی هر څه ډېر ښه ترسره کړي او دا چې په راتلونکي درس کې به دوی د کیسې د دویمې برخې پیښې ترتیب کړي.

د پنځمه ورځې لپاره د فعالیت ارزونه:
د کیسې د پیښو ترتیبول

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کونکی نشي کولی هیڅ یوه پیښه ترتیب کړي.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي ځینې پیښې په سم ترتیب کې تنظیم کړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي ډیری پیښې په سم ډول ترتیب کړي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي ټولې پیښې په سم ډول ترتیب کړي.

د سواد زده کړې اضافي فعالیتونه

که تاسو وخت لرئ، تاسو کولی شئ "د سواد زده کړې اضافي فعالیتونو" برخې څخه د نورو فعالیتونو څخه هم کار واخلئ. هغه فعالیتونه غوره کړئ چې تاسو فکر کوئ ستاسو د زده کونکو لپاره غوره دي. که تاسو زده کونکي لرئ چې مختلف مهارتونه او علاقې لري، تاسو ممکن وغواړئ چې ځینې زده کونکي یو فعالیت ترسره کړي په داسې حال کې چې نور مختلف فعالیت کوي.

شپږمه ورځ: د سواد مهارتونو نوره وده

په شپږمه ورځ، به تاسو په لغتونو او مفاهیمو تمرکز وکړئ او زده کونکي به په نورو فعالیتونو چې تاسو ورته غوره کړي اجرا کړي.

د لغتونو جوړول

د کیسې سره د څو ورځو وروسته به، زده کونکي چمتو وي چې د کیسې د کلمو کارولو پربنسټ به خپلو لغتونو ته نوره هم پراختیا ورکړي. دا د کلمې معنی فعالیت د دې هدف لپاره دی. (تاسو کولی شئ دلته د وړاندیز شوو کلمو پرته د نورو کلمو سره کار وکړئ.

۱. په تخته د "اختراع" کلمه ولیکئ، تلفظ یې کړئ، او له زده کونکي وغواړئ چې ستاسې سره یې ووایي. کیسه وایي: "*هر یو د عجیبه شیانو جوړولو ته خوښ وو.*" زده کونکو ته یادونه وکړئ چې پښ (آهنګر) او ترکاڼ عجیبه جوړ او اختراع کړي دي.

۲. د کلمې یا لغت معنی تشریح کړئ، ووایه: *اختراع د تجهیزاتو یا ماشینونو ده چې غیر معمولي یا پیچلې او نوی وي. اوسپنی کب او لرګي آس دواړه اختراع وو.*

۳. زده کونکو ته د هغه وخت په اړه لنډه کیسه ووایاست کله چې تاسو کومه اختراع مو لیدلي یا مو پخپله جوړه کړې وي او په وینا کې مو دا لغت دوه یا درې ځله وکاروئ. د زده کونکو لپاره مهمه ده چې کلمه په معنی لرونکي متن کې چې تاسې جوړ کړی دی، واوري چې په دې ښه پوه شي چې دا څنګه کارول کیدی شي. د مثال په توګه، تاسو ښایي ووایاست:

ما یو ځل یو بوډا سړی لیدلی وو چې یوه اختراع یې کړې وه چې شیان به یې په اسانۍ سره لېږدول. دا اختراع یوه عجیبه ربړه (ګراچۍ) وه چې عرابې او

یو هوښیار لاستی یې درلودل چې د کشولو چاره یې اسانوله. کله چې ما دغه ربړه ولیدله ما له ځان سره فکر وکړ چې "څومره ښه اختراع!"

۴. له زده کونکو وغواړئ چې په دوه کسیزو یا درې کسیزو ډلو/ګروپونو کې کار وکړې ترڅو د هغو شرایطو په اړه په کوم کې دوی لیدلي یا کارولي او یا یې اختراع عجیبه شیانو کړې ده. له هغوی څخه وغواړئ چې په وینا کې دوه یا درې ځله دغه کلمه وکاروي.

۵. په دریو یا څلورو داوطلبانو غږ وکړئ چې خپل وضعیت ټول ټولګي ته بیان کړي، بیا له دوی وغواړئ چې دا کلمه دوه یا درې ځله وکاروي. د مختلفو زده کونکو وغواړئ چې لغت د دوی ژوند اړونده پېښو کې په معنی لرونکو متنونو کې استعمال کړي، دا به له زده کوونکو سره مرسته وکړي چې د کلمې سره ښه بلد او په مختلفو شرایطو کې د هغې په معنی پوه شي.

۲. د ۵-۱ مرحلې وکاروئ چې د زده کوونکو سره مرسته وکړي چې د کیسې نور غیرمعمولي لغتونه زده کړي لکه: *سیالي، لیاقتونه، ماهر، حیرانوونکي، اغیزمن، لوبه (د مثال په توګه، یوه لوبه).*

د دریمې ورځې لپاره د فعالیت ارزونه: لغتونه

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلوموللپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی د هغه کلمو په اړه خبرې وکړي یا وکاروي چې تدریس شوي.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي د ۲-۱ کلمو په اړه خبرې وکړي او ویې کاروي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي د ډیرو کلمو په اړه خبرې وکړي او ویې کاروي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي د ټولو کلمو په اړه خبرې وکړي او ویې کاروي او دا په فوق العاده مهارت سره ترسره کړي.

د کیسې د پیښو ترتیبول

په دې فعالیت کې، زده کونکې د کیسې د دویمې برخې پیښې په تاریخي ترتیب کې وړاندې کوي. دا به د کیسې په اړه د زده کونکو پوهه پیاوړې کړي او دوی ته به یو بل فرصت ورکړي چې د کیسې د معنی په اړه فکر وکړي.

۱. دا کیسې پیښې په تخته پرته له شمېرو په ترتیب ولیکئ. یا یې په کارتونو یا د کاغذ په پاڼو چې شاوخوا لیږدول کیدی شي، ولیکئ. (شمیرې ستاسو د معلوماتو لپاره دي، نو تاسو کولی شئ سم ترتیب په چټکۍ سره ووایاست. ۱ لومړۍ پیښه ده؛ ۲ دویمه پیښه ده، او داسې نور.)

لاروی چې د زړه ځراغ یې په لاس کې وو تنبل ته ښه مشوره ورکوي. (۴)

باچا ممکن ترکاڼ ازادوي. (۹)

تنبل د جادوګرزاده زوی ځای نیسي او د ګرانې مرغلرې سره واده کوي. (۷)

تنبل د جادویي باچا څخه تښتي او کور ته ځي. (۱)

د جادوګرزاده زوی تنبل ته وایي چې د عجیبه شفتالانو څخه یو څه ورکړي. (۵)

تنبل په دښته کې ورک شي. (۲)

تنبل او ګرانې مرغلرې په جادویي آس باندې وتښتېدل. (۸)

تنبل او ګرانې مرغلرې د پاچا ممکن وروسته په تخت کښیناستل. (۱۰)

تنبل عجیبه شفتالانو خوري چې د هغه ښه بدلوي. (۳)

د جادوګرزاده زوی د میوو په واسطه بدلیږي. (۲)

۲. ووایاست: *دا د کیسې په دویمه برخه کې لس مهمې پیښې دي. دلته په ګډوډ ډول ترتیب شوي دي. راځئ چې دوی له پیل څخه تر پای پورې په سم ډول ترتیب کړو.*

له زده کونکو وغواړئ چې لومړی په ۳ یا ۴ کسیزو ګروپونو په بحث وکړي چې پیښې باید څنګه ترتیب شي. بیا به ټولګی په ټولیز ډول پریکړه وکړئ چې ترتیب یې په څه ډول دی. زده کونکي کولی شي کارتونو ته په سم ترتیب حرکت ورکړي یا که چیرې په تخته لیکل شوي وي د پیښو په پای کې په ترتیب شمېرې ولیکي. زده کونکي به ونه شي کولی په لومړي سر کې پیښې په سمه توګه ترتیب کړي. یو ښه بحث ته به اړتیا وي، نو زده کونکو ته وخت ورکړئ چې فکر وکړي او خبرې وکړي، او که وغواړي اجازه راکړئ چې کتاب ته مراجعه وکړي.

۳. کله چې زده کونکي د پیښو په ترتیب موافق وي او ترتیب سم وي، د دوی د هڅو ستاینه وکړئ.

د شپږمه ورځې لپاره د فعالیت ارزونه:
د کیسې د پیښو ترتیبول

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلوم ولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کونکی نشي کولی هیڅ یوه پیښه ترتیب کړي.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي ځینې پیښې په سم ترتیب کې تنظیم کړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي ډیری پیښې په سم ډول ترتیب کړي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي ټولې پیښې په سم ډول ترتیب کړي.

لغتونه/مفاهیم: تشبیهات

پد مشابهت رامنځ ته کولو دا فعالیت د لغتونو ، مفاهیمو او لوړې کچې فکر کولو لپاره په زړه پورې طریقه کیدی شي.

۱. زده کوونکو ته د یو څه په ویلو سره مشابهت تشریح کړئ او بېلګه یې په تخته ولیکئ:

مشابهت په یو ځانګړی ډول پرتله کول دي. دا د دوو شیانو ترمنځ چې سره ورته وي اړیکې یا ورته والی څرګندوي. دلته یو مشابهت دی چې تشریح یې کړئ: لکه څنګه چې اسلام اباد د پاکستان پلازمینه ده کابل د افغانستان پلازمېنه ده. په هره قضیه کې اړیکه د "پلازمینې" ده. موږ په دې ډول یو مشابهت بیانوو او کله کله وایو: کابل د افغانستان لپاره دی لکه اسلام اباد د پاکستان لپاره. د دې لپاره چې ستاسو فکر روښانه شي، دا مهمه ده چې ووایاست چې د اړیکو ماهیت څه دی، نو موږ کولی شو دا په قوسونو کې واچوو.

کابل : افغانستان :: اسلام آباد : پاکستان

(کابل د افغانستان پلازمینه ده لکه څنګه چې اسلام آباد د پاکستان پلازمینه ده؛ اړیکې "پلازمینه" ده.)

۲. له زده کوونکو وغواړئ چې د خپل ژوند او تجربو پر بنسټ د نورو مشابهتونو په اړه فکر وکړي. د دوی د فکر د هڅولو لپاره ورته مثالونه ورکړئ. تاسو ممکن دا د یو څه مشابهت په توګه ورکړئ او زده کونکي یې بشپړ کړئ:

کتاب : لوستل :: نغری : پخلی

(کتاب د لوستلو لپاره دی لکه نغری د پخلي لپاره. په هره قضیه کې اړیکه د "شي او کارونې یا تر سره کېدونکې عمل سره دی".)

منې : ونه :: انګور : تاک

(منې په ونو کې داسې وده کوي لکه څنګه چې انګور په تاکونو کې وده کوي. په هره پېښه کې اړیکه د "خوړو او چیرته چې وده کوي".)

۳. بیا، زده کونکو ته بلنه ورکړئ چې د کیسې پورې اړوند دا یو څه یا جزوي مشابهت په پام کې ونیسي. دا په تخته ولیکئ او زده کونکو ته بلنه ورکړئ چې بشپړ یې کړي. زده کونکي وهڅوئ چې خپل دلیل تشریح کړي. که زده کونکي وکولی شي خپل فکر توجیه کړي غیر متوقع ځوابونه قبول کړئ:

ترکاڼ : آس :: د آهنګر : ----

(متوقع ځواب "کب" دی. په هره قضیه کې اړیکه د "هنرمند سره ده او هغه څه چې هنرمند جوړ کړي".)

کب : فلز :: آس : ----

(متوقع ځواب "لرګی" دی. په قضیه کې اړیکه هغه "شی او له هغه څخه چې څه جوړ شوي دي".)

هوښیار : کب :: تنبل : ----

(متوقع ځواب "آس"، یا د "لرګیو آس"، یا "جادویي آس" دی. په هره قضیه کې اړیکه د "ورور او هغه څه دي چې هغه یې تصور کوي".)

کاهانا : ګرانې مرغلرې :: باچا ممکن : ----

(متوقع ځواب یا "تنبل" یا "هوښیار" دی. په هره قضیه کې اړیکه د "پلار او ماشوم ده".)

د شپږمه ورځې د اجرا ارزونه: تشبیهات

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلوم ولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی چې وړاندې شوو تشبیهاتو ته ځواب ووایي یا یې بشپړ کړي.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي لږ تر لږه یو وړاندې شوي مشابهت ته ځواب ووایي یا یې بشپړ کړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي څو وړاندې شویو تشبیهاتو ته ځواب ووایي یا یې بشپړ کړي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي څو وړاندې شوو مشابهاتو ته ځواب ووایي یا یې بشپړ کړي او کولی شي لږترلږه یو اصلي مشابهت جوړ کړي یا یې په جوړولو کې مرسته وکړي.

د سواد زده کړې اضافي فعالیتونه

که تاسو وخت لرئ، تاسو کولی شئ "د سواد زده کړې اضافي فعالیتونو" برخې څخه د نورو فعالیتونو څخه هم کار واخلئ. هغه فعالیتونه غوره کړئ چې تاسو فکر کوئ ستاسو د زده کونکو لپاره غوره دي. که تاسو زده کونکي لرئ چې مختلف مهارتونه او علاقې لري، تاسو ممکن وغواړئ چې ځینې زده کونکي یو فعالیت ترسره کړي په داسې حال کې چې نور مختلف فعالیت کوي.

اوومه ورځ: د سواد مهارتونو نوره وده

په اوومه ورځ، به تاسو د مفکورو په اړه بحث او همدارنګه د زده کونکو درلودلو باندې تمرکز وکړئ د خپل ژوند تجربې کومې چې په کیسه کې ښودل شوو تجربو سره ورته دي، ولیکې، او تاسو به د زده کونکو سره نور فعالیتونه، چې تاسې غوره کړي دي د هغوی په خوښه ترسره کړئ.

د مفاهیمو رامنځ ته کول/وسعت ورکول

دلته هغه لارې دي چې زده کونکو سره په دې کیسه کې د ځینو مهمو مفاهمو په تشریح کولو کې مرسته کوي. د دې ډول فعالیت د بریالیتوب لپاره، زده کونکي باید په آزادانه خپل فکرونه بیان کړي، او د هغوی پدې پوهیدل چې د دوی ټول ځوابونه به ومنل شي.

۱. په "زړه هیله" ولیکئ او زده کونکو ته ووایاست چې دا په دې کیسه کې یو مهم مفهوم دی. دوی ته یادونه وکړه چې په پیل کې، هوښیار د خپل زړه هیله ډاډمن و، په داسې حال کې چې تنبل د هغه د زړه هیله یوازې وروسته د جادویي آس په مرسته کشف کړې.

۲. له زده کونکو وغواړئ چې په درې یا څلور کسیزو ګروپونو کې سره بحث وکړي او بیا خپل بحث له ټول ټولګي سره شریک کړي:

- ید زړه هیله څه؟ تاسو به دا اصطلاح څنګه تعریف کړئ؟ ‹دې پوښتنې ته یو واحد سم ځواب نشته، زده کونکي ممکن ووایي چې دا هغه څه دي چې خلک یې تر بل هر څه ډیر غواړي، یا د دوی د ژوند خیال څه دی، یا دوی د خپل ژوند ترټولو مهم موخه یا هدف څه ویني چې دوی یې غواړي تر لاسه یې کړي. هڅه وکړئ چې له زده کوونکو مختلف ځوابونه تر لاسه کړئ چې مفهوم له یو څخه ډیر اړخونه لري.›
- ایا ته داسې خلک پېژنې چې د هوښیار په څېر دي، ډاډه د زړه هیله یې څه دی؟ ایا تاسو د تنبل په څېر خلک پیژنئ چې ډاډه نه وي؟ هڅه وکړئ او د روښانه کولو لپاره د هغه ډول ډول خلکو چې تاسو په خپل ژوند کې لیدلي دي بېلګې وړاندې کړئ.
- هوښیار او تنبل په دې کې سره یو شان وو چې دوی دواړو د خپل زړه هیله لپاره کار کاوه، خو هڅې یې بېلې وې. تاسو په دوو وروڼو کې څه ورته والی او توپیرونه وینئ؟

۳. زده کونکو ته یادونه وکړئ چې د کیسې په پای کې دا جمله ده: "هغوی چې کب غواړي له کب سره ډیر څه لاسته راوړلای شي او هغوی چې د خپل زړه له هیلې خبر نه دي لومړی باید د لرګین آس کیسه واوري." له زده کونکو وغواړئ چې په دې عبارت لومړی په خپلو کوچنیو ګروپونو او بیا په ټول ټولګي کې بحث وکړي. دا دوی ته څه معنی لري؟ ولې دا کیسه د هغه چا لپاره ګټوره کیدی شي څوک چې د خپل زړه هیله نه پوهیږي؟

۴. وړاندیز وکړئ چې زده کونکي د کورنۍ له غړو یا ملګرو او ګاونډیانو سره مرکه وکړي چې له خلکو څخه د دوی د زړه هیله په اړه پوښتنه وکړي. له دوی وغواړئ څه چې یې زده کړې هغه د ټول ټولګي سره شریک کړي.

د اوومه ورځې لپاره د فعالیت ارزونه:
د پرمختګ مفهومونه

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوې د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلوموللپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی د مفکورې/نظریې په اړه بحث وکړي یا مثالونه ورکړي چې د هغه څه ملاتړ وکړي چې ویلي یې دي

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي د مفکورې په اړه بحث وکړي او لږ تر لږه دې یو تقویه کوونکې بېلګه وړاندې کړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي د مفکورې په اړه بحث وکړي او څو تقویه کوونکې بېلګې دې وړاندې کړي.

کچه ۴: ده کوونکی کولی شي د مفکورې په اړه بحث وکړي، ملاتړي مثالونه ورکړي، او په ځانګړې توګه اړونده بېلګه وړاندې کړي ترڅو په اړه د خپلو مفکورو ملاتړ وکړي.

د کیسې مفاهیمو په اړه لیکل

دا فعالیت به زده کونکي وهڅوي د "زړه هیله" د مفهوم په اړه لیکلو سره د کیسې په اړه ډېر ژور فکر وکړي.

۱. زده کونکو ته ووایاست چې دوی به اوس د زړه هیله مفکورې په اړه د لیکلو فرصت ولري.

۲. د نظرونو د شریکولو لپاره لومړی زده کونکي په کوچنیو ډلو یا ګروپونو وویشئ، د بحث د لارښوونې لپاره له دې پوښتنو کار واخلئ: ایا تاسو پوهېږئ چې ستاسو د زړه هیله ارمان څه دی؟ که پوهېږئ، تاسو څه فکر کوئ چې تاسو د دې ترلاسه کولو لپاره څه کولو ته اړتیا لرئ؟ که تاسو ډاډه نه یاست، کومه موخه یا هدف دی چې تاسو باید په کار وکړئ ترڅو مو د خپل زړه هیله ومومئ، او تاسو به څنګه ځان هغې ته ورسوئ؟

۳. ٥ زده کونکو وغواړئ چې د هغه شرایطو په اړه ولیکي چې دوی به خپلو ګروپونو کې شریک کړي. کله چې د دوی کار پای ته ورسي، له دوی څخه وغواړئ چې ټول ټولګي ته یې لیکنې په لوړ غږ ولولي. که چیرې د زده کونکو لپاره لیکل ممکن نه وي، نو له دوی څخه وغواړئ چې ټول ټولګي ته د زړه هیله یې د مثالونو په.

> **د اوومه ورځې د اجرا ارزونه:**
> **د کیسې مفاهیمو په اړه لیکل**
>
> *کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلوماتو لپاره دا درجې وکاروئ.*
>
> کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی د شخصي اړونده تجربې په اړه لیکل یا خبرې وکړي.
>
> کچه ۲: زده کوونکی د اړوندې تجربې په اړه په لنډه توګه لیکنې یا خبرې کوي، د ډېرو لږو توضیحاتو سره.
>
> کچه ۳: زده کونکی د ځینو توضیحاتو په کارولو سره د اړونده تجربې په اړه لیکي یا خبرې کوي.
>
> کچه ۴: زده کوونکی د ډیرو په زړه پورې توضیحاتو په کارولو سره د اړونده تجربې په اړه لیکي یا خبرې کوي.

> **د سواد اضافي فعالیتونه**
>
> که تاسو وخت لرئ، کولی شئ "د سواد زده کړې اضافي فعالیتونو" برخې څخه د نورو فعالیتونو څخه هم کار واخلئ.

د سواد زده کړې اضافي فعالیتونه

په هر وخت کې د لوست په ترتیب کې، یا د پنځو ورځو درسونو پای ته رسیدو وروسته، تاسو ممکن د ټولګي سره د سواد زده کړې نور فعالیتونه ترسره کړئ ترڅو *جادویی آس* په اړه د زده کونکو پوهه زیاته شي او د سواد مهارتونه یې لوړ شي. تاسو کولی شئ د دې موخو لپاره پدې برخه کې فعالیتونه وکاروئ. (ځینې یې د پورته درسي پلانونو برخه دي خو په هر وخت کې بیا کارول کیدی شي.) دا د هغو ماشومانو لپاره خورا مناسب دي چې د ابڅې یا الفبا سره بلد دي او د ډېر شمیر کلمو او جملو لوستلو او لیکلو کې ستونزه نه لري. هغه فعالیتونه غوره کړئ چې تاسو فکر کوئ ستاسو د زده کونکو لپاره ښه دي. که تاسو فکر کوئ چې زده کونکي ډېر تمرین ته اړتیا لري او د تکرار څخه خوند اخلي تاسو کولی شئ دا فعالیتونه څو ځله تر سره کړئ.

له نمونو سره د جملې لیکل

د زده کونکو سره د دوی د لیکلو وړتیاو ته وده ورکولو او د ګرامر په اړه ډېر پوهیدلو کې د مرستې لپاره یوه لاره دا ده چې دوی د کیسې جملې د خپلې لیکنې لپاره د نمونې په توګه وکاروي. نظر دا‌سې دی چې یوه جمله ولیکئ چې ګرامري اصلي نمونه تعقیب کړي. دلته د تعقیب لپاره څو ټکي دي:

۱. د کیسې څخه یوه جمله په تخته ولیکئ (یا هغه چې د دې فعالیت لپاره یو څه بدلون په کې راوستل شوی وي). یو له ګرامري جوړښت سره غوره کړئ چې تاسو فکر کوئ د زده کونکو لپاره به مناسب وي. دلته یو مثال دی:

ساده لړکی ماتوونکی شاهي کوټې ته راغی، ورسره یوه کوچنۍ غوټه وه چې په یوه عادي ټوټه کې تاوه وه.

۲. زده کوونکو ته ښایاست چې څنګه یوه نوې جمله ولیکي چې اصلي جملې ته ورته وي. د مثال په توګه:

ساده لړکی ماتوونکی شاهي کوټې ته راغی، ورسره یوه کوچنۍ غوټه وه چې په یوه عادي ټوټه کې تاوه وه.

مهرباني مور چې د توتانو ډکه کاسه یې په لاس کې وه، پخلنځي ته ننوته.

تشریح کړئ چې دویمه جمله مور اړوند ده، نه کومه لړکی ماتوونکی، په هکله، نو د فعالیت لومړی "قاعده" د موضوع بدلول دي. همدارنګه په دوو جملو کې ورته والی په ګوته کړئ، په یاد ولرئ چې په هره قضیه کې له کامې وروسته عبارت یو صفت دی چې د فعل په اړه نور څه وایي (په لومړۍ جمله کې "راغی"، په دویمه جمله کې "ننوته".

۳. د زده کونکو سره کار وکړئ چې دریمه جمله ولیکي (په تخته ستاسو لیکلو سره). داسې یو څه ووایاست:

اوس راځئ چې د کبانو یا ماهیانو په اړه د ورته نمونې سره یوه جمله ولیکو. موږ به یې د موضوع په توګه پیل کړو. بیا موږ یو فعل او یو اضافي عبارت ته اړتیا لرو ترڅو ووایو چې کبانو څه وکړل:

ماهر کب نیونکی ---.

له زده کونکو وغواړئ چې څنګه جمله په داسې طریقه پای ته ورسوي چې نمونه تعقیب کړي. (یو ځواب ممکن "... سیند ته داخل شو، د کلکو کڼکو جوړه شوې ټوکرۍ یې ونیوله.")

۴. له زده کونکو وغواړئ چې په دوه یا درې کسیزو ګروپونو کې کار وکړي چې نورې جملې چې ورته بڼه تعقیبوي د نورو خلکو سره د موضوع په توګه. تاسو کولی شئ له زده کونکو وغواړئ چې دا په شفاهي ډول ترسره کړي یا خپلې جملې ولیکي.

۵. د نمونې جملې بیلابیلې برخې په ګوته کړئ او له زده کونکو وغواړئ چې په هغه جملو کې چې دوی جوړې کړي دي اړوندې برخې وپیژني. (ټول زده کونکي به ونه شي کولی دا کار وکړي، خو د ټولو جملو د ماډل تعقیب به د دوی په پوهیدو کې مرسته وکړي.)

۶. د نورو جملو سره فعالیت ته دوام ورکړئ. دلته دوه نور امکانات شته، یا د کتاب څخه نورې جملې انتخاب کړئ چې تاسو ته غوره ښکاري:

باچا، چې کاهانا نومیده، د ګرانې مرغلرې په نامه یوه ښکلې لور لرله.

هغه د باچا اوسیدنې ځای ته ولاړ، ځان یې د پردو شاته پټ کړ او خوب لپاره څملاست.

د فعالیت ارزونه: له نمونو سره د جملې لیکل

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی داسې جمله جوړه کړي چې نمونه یا بېلګه تعقیب کړي.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي چې په مرسته د بېلګې په تعقیبولو سره یوه جمله جوړه کړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي له یوې څخه ډیرې جملې جوړې کړي چې یوه نمونه تعقیب کړي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي ډیری جملې جوړې کړي چې مختلفې نمونې تعقیب کړي.

لغتونه

دا فعالیتونه به د زده کونکو سره د دوی د لغتونو یادولو کې مرسته وکړي. هره ورځ یو یا ډیر ځله ترسره کیدی شي.

۱. په تخته یا دیوال کې یو ځای وټاکئ چې "زموږ نوي کلمې" نومیږي. زده کونکو ته ووایاست چې تاسو د دوی مرستې ته اړتیا لرئ پریکړه وکړئ چې کوم ټکي باید هلته وښودل شي. په دوره یی ډول، له دوی وغواړئ چې د ښودلو لپاره په زړه پورې کلمه ورډیره کړي. دا کلمه کیدای شي د هغه کتاب څخه راشي چې په ټولګي کې لوستل کیږي یا کیدای شي هره هغه کلمه وي چې د زده کونکو د ښوونځي کار یا د ښوونځي څخه بهر ورځني ژوند پورې اړه لري. د زده کونکو سره د کلمې په معنی بحث وکړئ او په یوه یا ډیرو جملو کې یې وکاروئ ترڅو دوی یې په معنی لرونکي متن کې واوري. دا په اصل کې د زده کونکو د اوریدلو او لوستلو لغتونو پراخولو لپاره یو فعالیت دی، خو تاسو کولی شئ دوی وهڅوئ چې دا ټکي په خپلو لیکنو کې هم وکاروي.

۲. لوبه وکړئ "زه د لغت په اړه فکر کوم." زده کوونکو ته څه نقل ورکړئ چې تاسو یې فکر کوئ او دوی ته بلنه ورکړئ چې اټکل وکړي چې کوم لغت دی. بیا زده کونکو ته په وار اجازه ورکړئ چې د نورو لغتونو د اټکل کولو لپاره د کلمو په اړه فکر وکړي. د مثال په ډول:

زه د یوې کلمې په اړه فکر کوم. دا یوه کلمه ده چې د آهنګر په وسیله جوړ شوی حیرانوونکی کب تشریح کوي. ایا تاسو زما خبرې اټکل کولی شئ؟ (فلز یا اوسپنی)

زه د یوې کلمې په اړه فکر کوم. زما کلمه په کیسه کې د ترکاڼ تشریح کولو لپاره کارول کیږي چې په لومړي سر کې هیر شوی و. ایا تاسو زما خبرې اټکل کولی شئ؟ (خاکساره یا ساده)

زه د یوې کلمې په اړه فکر کوم. دا یوه کلمه کارول کیدی شي چې د جادوګر پاچا بیانوي کله "سر یې خلاص نه شو" او چې هغه پوه نه شو چې دا آس څنګه کار وکړي. ایا تاسو زما خبرې اټکل کولی شئ؟ (حیران)

زه د یوې کلمې په اړه فکر کوم. دا یوه کلمه ده چې هغه ځای بیانوي چیرې چې تنبل میوه وخوړله او ویده شو. ایا تاسو زما خبرې اټکل کولی شئ؟ (باغ)

دا فعالیت د لوبې په روحیه ترسره کړئ. که یو زده کوونکی سم اټکل ونه کړي، د هڅې ستاینه یې وکړئ او نورو ته بلنه ورکړئ چې هڅه وکړي. له زده کونکو وغواړئ چې کلمو/ لغتونو ته اشاره وکړي او نور یې اټکل کړي.

۳. د کیسې د کلمو سره "مترادفات او متضادات" ولیکئ. د کیسې څخه یوه کلمه ووایاست او زده کونکو ته بلنه

ورکړئ چې ستاسو د کلمې لپاره مترادف، یا متضاد یا د دواړو باره کې فکر وکړي. د مثال په توګه، تاسو ممکن وواياست:

زمونږ په کیسه کې، د لرګین آس لاستي پټ شوي دي. ایا تاسو د "پټ" د مترادفات په اړه فکر کولی شئ؟ یو مترادف د "پټ" په څیر معنی لري. (ممکنه مترادفونه: *مخفي، له نظره وتی، نه لیدل کیدونکی.*)

اوس تاسو کولی شئ د "پټ" د متضاد په اړه فکر وکړئ؟ د معنی متضاد د "پټ" برعکس. (ممکنه متضادات: *چالاک، حیرانوونکی، نغاړل شوی، ځلانده، تدارکات.*)

نورې کلمې چې د دې فعالیت لپاره کارول کیدی شي عبارت دي له: *ماهر، حیرانوونکو، غوټه، پړکیدونکې، وسایلو.*

> **د فعالیت ارزونه: لغتونه**
>
> *کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.*
>
> کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی د کلمو اټکل وکړي یا مترادفات یا متضادات جوړ کړي.
>
> کچه ۲: زده کوونکی کولی شي یوه کلمه اټکل کړي یا یو مترادف یا متضاد پیدا کړي.
>
> کچه ۳: زده کوونکی کولی شي ځینې کلمې اټکل کړي یا ځینې مترادفات او متضادات جوړ کړي.
>
> کچه ۴: زده کوونکی کولی شي ډیری کلمې اټکل کړي او ډیری مترادفات او متضادات جوړ کړي.

املا

د املا د مهارتونو د ښه کولو لپاره، د دې فعالیتونو د یو یا څو څخه کار واخلئ.

۱. د زده کونکو سره یې بیا تکرار کړئ چې څنګه د لغتون املا زده کړي، د مطالعې میتود په کارولو سره چې "د بزګر ښځه" لپاره د ښوونکي په لارښود کې تشریح شوي. (یو لغت ته وګورئ، سترګې پټې کړئ او کلمه په لوړ غږ ووایئ کله چې د کلمې یا لغت د لیدلو هڅه وکړئ، کلمه بیا وګورئ، کلمه پټه کړئ او ویې لیکئ، د اصلي سره یې پرتله کړئ، تر هغې یې تکرار کړئ چې تاسو کلمه په سمه توګه په یوه کرښه کې پرته له دې چې لغت ته وګورئ، درې ځله صحیح ولیکئ.) له دوی څخه وغواړئ چې دا طریقه وکاروي ترڅو د کیسې څخه څلور یا پنځه لغتونه زده کړي، یا که تاسو وخت لرئ. د کلیدي کلمو ترکیب غوره کړئ لکه *جادو، تکره، ویاړونه، مانې، میوو، دښته*، او داسې نور لغتونه لکه *کب، آس، سپاره، الوتنه/ الوتلی.*

۲. وروسته له دې چې زده کونکو څو لغتونه زده کړې، له دوی امتحان واخلئ چې پوه شئ، هغه څه تر سره کولی شي چې پاس یې زده کړي دي. ډاډ ترلاسه کړئ چې لغتونه په خونه کې نه دي ځړول شوي یا که وي پوښ یا پټ یې کړئ. لغتونه ووایي په یو وخت یو لغت ووایې او له زده کوونکو وغواړئ چې هغه ولیکي. بیا په تخته باندې لغت ولیکئ او د دوی املا چیک کړئ.

۳. لومړی او دوهم پړاو د کتاب څخه د نورو لغتونو سره تکرار کړئ. ډیری زده کونکي به وکولې شي په یو وخت کې درې یا څلور کلمې زده کړي (د څو ورځو په جریان کې) خو د نورو په زده کولو کې به ستونزه ولري.

۴. په هرو څو اونیو کې، له زده کونکو د ټولو هغو کلمو د انتخاب پر بنسټ یوه "ازموینه" واخلئ چې دوی یې تمرین کوي. (دوهمه مرحله وګورئ.)

> **د فعالیت ارزونه: املا**
>
> *کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.*
>
> کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی هغه لغتونه ولیکلی شي (املا) چې تدریس شوي.
>
> کچه ۲: زده کوونکی کولی شي د ښوونکي په مرسته ځینې لغتونه ولیکي (املا کړي).
>
> کچه ۳: زده کوونکی کولی شي ډیری لغتونه ولیکي چې ډیری وخت تدریس شوي.
>
> کچه ۴: زده کوونکی کولی شي هغه لغتونه په اسانۍ زده کړي چې مستقلاً تدریس شوي.

ګرامري مفهومونه

د ګرامري مفاهیمو یا مفکورو زده کول د زده کونکو لپاره کېدی شي ستونزمن وي، ځکه چې مفکورې خیالي او متنوع دي. د بېلګې په ډول: ملکې وخوړه. (ملکه فاعل او خوړل فعل دی.) بیا تشریح کړئ چې ځینې جملې یو مرکب فاعل یا مرکب فعل لري. دوی د یوې مفکورې د پوهیدو لپاره ډیر مثالونو او په ژبه ښه اسانولو ته اړتیا لري. دا فعالیتونه په فعلونه تمرکز کوي.

۱. زده کونکو ته تشریح کړئ چې فعل د وینا یوه برخه ده چې فعلونه، صفتونه، او نور قیدونه بدلوي. وواياست چې په دې لوست کې به دوی د دې کلمو په اړه زده کړي.

۲. دا جملې په تخته ولیکئ او په هر یو کې فعل تشریح کړئ:

د هغوی باچا ډېر روڼ اندی روښانفکره وو.

زده کوونکو ته وواياست: د روڼ اندي يا "روشنفکر" کلمه يو صفت دی چې "باچا" بيانوي. کلمه په غير "ډېر" ډول يو فعل دی چې بدلونکی يا تعديلونکی دی (قابليت يا په اړه يې نور څه وايي) "روشنفکر". باچا څومره روشنفکر دی؟ هغه لږ روشنفکر آندی نه دی. هغه په غير معمولي ډېر روڼ اندی دی. "روشنفک" ر آندی يو فعل دی.

له رڼا نه هم په سپکه، اس هوا ته لوړ شو.

زده کوونکو ته وواياست: "لوړ شو" په جمله کې فعل دی. "په سپکه" کلمه (قابليت يا يې په اړه نور څه وايي) "لوړ شو" تعديل کوي. آس څنګه هوا ته لوړ شو؟ په سپکه سره لوړ شو. په چټکۍ سره يو قيد دی.او د "لوړ شو" کلمه "سپکه" بدلوي. دا يو فعل هم دی. آس له رڼا نه هم په سپکه ډېر چټک شو.

زما د زړه هیله به حتمي ما رد کړي.

زده کوونکو ته وواياست: "به رد" کړي فعل دی. دا کلمه "حتمي" (قابليت يا يې په اړه نور څه وايي) "به رد" کړي تعديلوي. هغه به تر کومه حده رد شي؟ هغه به احتمالا رد نه شي، مګر حتمي به رد شي.

۳. نورې جملې په تخته ولیکئ او له زده کونکو وغواړئ چې فعل يا فعلونه په هره برخه کې وپېژني. که دوی دا په سمه توګه ونه پيژني، د دوی تېروتنې ومنئ او سم ځواب ورکړئ. (دا د زده کولو لپاره يو ستونزمن مفهوم دی او د موضوعاتو او فعلونو سره ډېرې تجربې ته اړتيا لري.) دلته ځينې جملې دي چې تاسو يې کارولی شئ:

هلته عموماً څو ساعته له خپلې لور سره پاتې کيږي.
("عموماً" د "پاتې" فعل تعديلوي.)

هيڅکله هم څوک د داسې سفر لپاره د داسې ناوړه تياريو سره نه وو روان شوي.
("ناوړه" د "تياريو" صفت تعديل کوي.)

اخر به سم شي.
("اخر به" کې د ممکن "به سم" فعل تعديلوي.)

۴. له زده کونکو وغواړئ چې اصلي جملې جوړې کړي چې په هغه طريقه چې دوی يې بحث کوي فعلونه کاروي. تاسو کولی شئ دا ولیکئ يا يې په شفاهي ډول جوړ کړئ. دوه يا درې جملې غوره کړئ، په تخته يې وليکئ، او له ټولګي وغواړئ چې په ګډه پريکړه وکړي چې په هر يو کې موضوعات او فعلونه دي.

د فعاليت ارزونه: فعلونه

کچه/سويه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعاليت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعاليت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی په ورکړل شويو جملو کې کوم فعلونه وپيژني.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي په ورکړل شويو جملو کې يو يا دوه فعلونه وپيژني.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي په ورکړل شويو جملو کې څو فعلونه وپيژني.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي په ورکړل شويو جملو کې ټول فعلونه وپيژني.

رسم کول او بيا ويل

زده کونکي کولی شي د کيسې څخه د صحنو په رسم کولو او ستاسو او نورو سره د دوی په اړه د خبرو کولو له لارې د "*جادويي آس*" په اړه خپله پوهه ښه کړي. هر زده کوونکی به مختلفې هنري وړتياوې ولري، خو دا تمرين به ټول زده کونکي وهڅوي، پرته له هنري وړتياوو په پام کې نيولو سره، د کيسې په بياکتنه کې په تفريح او انفرادي ډول کې ښکيل شي. د دې کړنې اندازه کولو ته ضرورت نشته. د داسې کولو لپاره ځينې ګټور کامونه لاندې بيان شوي.

۱. زده کوونکي په دوه کسيزه ډلو ووېشئ. (که د ټولګي د شاګردانو شمېر طاق وي، نو يوه درې کسيزه ډله پکې جوړه کړئ.)

۲. کتاب داسې پورته ونيسئ چې زده کوونکي يې پوښ وليدلای شي او وواياست:

د جادويي آس په اړه فکر وکړئ. د انځور کولو لپاره د کيسې څخه يوه صحنه غوره کړئ. کومه صحنه به تاسې رسم کړئ؟ په هغې صحنه کې فکر وکړئ، او داسې يې ځانته مجسمه کړئ چې پوه شئ څه شی مو بايد په انځور کې شامل وي. يقيني کړئ چې انځور مو تفصيلي دی، او ډېر څه بيانوي.

۳. له زده کوونکيو غوښتنه وکړئ چې خپلو سيالو (نورو زده کوونکيو) ته د هغې صحنې په اړه چې رسمول يې غواړي، او هغه څيزونه چې په انځور کې يې شاملول غواړي، معلومات ورکړي. د رسمونو په اړه خبرې اترې به هغوی تشويق کړي چې د خپلو رسمونو سمه پلانجوړونه وکړي، او د هغه څه په اړه ښه فکر وکړي، چې په انځور کې يې شاملول غواړي.

۴. زده کوونکيو ته پاڼې او د رسم وسايل، لکه پنسل، يا رنګې ور ووېشئ، او زده کوونکيو ته وواياست چې رسمول پيل کړي. تاسې کولای شئ د هغوی په منځ کې وګرځئ راوګرځئ او له

هغو څخه د هغوی د رسمونو او د هغو د انتخاب د لاملونو په اړه پوښتنې وکړئ. تاسې باید هرڅوک دې ته وهڅوئ چې یو بل ته د کیسې او خپلو رسمونو په اړه وغږیږي.

۵. کله چې زده کوونکي خپل رسمونه خلاص کړي، لاندې یوه یا زیاتې کړنې ترسره کړئ:

- ټول رسمونه د ټولګي پر دېوال سرېښ کړئ. درې یا څلور زده کوونکي په وار وار ولاړ کړئ چې خپلو رسمونو ته په اشاره یې ټولګیوالو ته تشریح کړي چې رسم یې څه شی څرګندوي. راتلونکي څو ورځې، هره ورځ درې یا څلور نور محصلین د همدې کار لپاره راولاړوئ، تر هغو چې ټول محصلین د خپلو رسمونو په اړه ټولګیوالو ته وغږیږي.

- ټول رسمونه راټول کړئ. یوڅو یې انتخاب کړئ، چې د کیسې مهمې صحنې بیانوي؛ یو یا دوه د کیسې له پیل څخه، یو یا دوه، د کیسې له مینځه، او یو یا دوه د کیسې له پایه. دغه ټاکلي رسمونه په بې ترتیبه توګه پر دېوال سرېښ کړئ، او له زده کوونکیو غوښتنه وکړئ چې صحیح ترتیب یې معلوم کړي. د زده کوونکیو په خوښه او فرمایش رسمونو ته حرکت ورکړئ، ترهغو چې ټول راضي او قانع شي چې انځورونه په سم ترتیب اېښودل شوي دي.

په راتلونکیو څوورځو کې د رسمونو له اصلي مجموعې څخه د رسمونو یوه بله مجموعه انتخاب کړئ، او بیاهم له زده کوونکیو غوښتنه وکړئ چې سم ترتیب یې معلوم او تعیین کړي. (که زده کونکو د دې لارښود شاته د لارښوونو په کارولو سره هغه کتابونه کارولي وي چې دوی جوړ کړي دي، ۴-۵ زده کونکي دې د ټولګي مخې ته په ترتیب سره ودریږي او خپل کتابونه دې وښیوي.) له پاتې ټولګي څخه وغواړئ چې په دې پریکړه کې مرسته وکړي چې زده کونکي باید په سم ترتیب کې ودریږي.)

- ټول رسمونه رایوځای کړئ. د کیسې د ترتیب مطابق یې ترتیب کړئ او سره ویې تړئ، چې صنفي کتاب ورڅخه جوړ شي. که انځورونه زیات وي نو کولای شئ تر یوه زیات بنډلونه یا کتابونه جوړ کړئ. کتاب په ټولګي کې وساتئ او له زده کوونکیو غوښتنه وکړئ چې د همدې کتاب په مرسته، په رسمونو کې د بیان شویو صحنو په اړه د خبرو له لارې په وړو ګروپونو کې او یا د ټول صنف په وړاندې کیسه له سره تکرار کړي.

د فعالیت ارزونه: رسم کول او بیا ویل

کچه/سویه ۱-۴: که تاسو غواړئ په غیر رسمي ډول د خپلو زده کونکو پرمختګ ارزونه وکړئ، نو دا درجې وکاروئ ترڅو د دې لارښود په پای کې د زده کونکو او د ټولګي د پرمختګ چارټونو کې په دې فعالیت کې د خپلو زده کونکو د بریا کچه معلومه کړئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی د کیسې پیښې رسم کړی یا کیسه په سم ترتیب تکرار کړي.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي د کیسې ځینې پیښې رسم کړي او د کیسې ځینې برخې بیا تکرار کړي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي د کیسې ځینې پیښې رسم کړي او کولی شي د کیسې ډیرې برخې په سم ترتیب تکرار کړي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي د کیسې ځینې پیښې رسم کړي او د کیسې ټولې مهمې پیښې په سم ترتیب تکرار کړي.

د کسې اړوند لیکل

که زده کوونکي په کافي اندازه ښه ولیکلی شي، نو کولای شي د کیسې په اړه په بېلابېلو لارو لیکلو سره خپل درک ښه کړي. دلته د لیکلو ځینې فعالیتونه دي چې تاسو یې ممکن وغواړئ چې زده کونکي یې ترسره کړي. که تاسو فکر کوئ چې زده کونکي به لیوالتیا ولري نو له دې څخه له یو نه ډیر وکاروئ.

۱. له زده کونکو وغواړئ چې د هغه څه په اړه ولیکي چې دوی یې د ځان، کورنۍ او خپل هیواد لپاره ډیره هیله لري. دا کیدای شي هغه څه وي چې زده کونکي یوازې د ځان لپاره لیکي، یا، که دوی وغواړي، دوی کولی شي د خپلو ملګرو، کورنۍ او ټولګي سره یې شریک کړي.

۲. زده کوونکو ته ووایئ: *پریکړه وکړئ چې په کیسه کې کوم کرکټر ستاسو د خوښې وړ دی. په لیکنه کې، کرکټر تشریح کړئ او تشریح کړئ چې ولې هغه ستاسو د خوښې کرکټر دی.*

۳. زده کوونکو ته ووایاست: *ایا د دې کیسې په هکله کوم څه تاسو ته ستاسو په خپل ژوند کې یو څه یا یو څوک*

یادوي؟ د دې په اړه ولیکئ چې کیسه او ستاسو خپل ژوند څنګه سره ورته دي.

۴. له زده کونکو وغواړئ چې تصور کړي چې د دې کیسې یوه سلسله شتون لري چېرې چې دا پای ته رسیږي - بله کیسه پیل کیږي - او په دې اړه فکر وکړئ چې په راتلونکې کیسه کې څه پېښیږي او پایله یې ولیکئ. ووایې:

تنبل او ګراني مرغلرې د ځمکې واکمنان دي، او شهزاده هوښیار په حیرانوونکي کب په سحر/جادو کې ډوب وو. تاسو تصور کولی شئ دې کرکټرونو ته به په راتلونکې کې څه پیښ شي؟ د دې کیسې په دوام یې ولیکئ چې له کومه چې پیل کیږي په همهغه ځای پای ته ورسیږي.

۵. زده کوونکو ته ووایاست: *له کیسې څخه یو کرکټر غوره کړئ او هغه څه ولیکئ چې هغه کرکټر د کیسې په یوه ځانګړې نقطه کې ممکن فکر کړی وي. د مثال په توګه، تاسو کولی شئ دا ولیکئ چې پښ/آهنګر څه فکر کاوه کله چې پاچا هغه ته لقب انعام ورکړ، لرګي ماتوونکي څه فکر کاوه کله چې هغه یې د ونې پورې وتاړه، یا تنبل څه فکر کاوه کله چې هغه د پاچا په اوسیدنې کې پټ و.*

د فعالیت ارزونه: د کسي اړوند لیکل

کچه/سویه ۱-۴: که تاسو غواړئ په غیر رسمي ډول د خپلو زده کونکو پرمختګ ارزونه وکړئ، نو دا درجې وکاروئ ترڅو د دې لارښود په پای کې د زده کونکو او د ټولګي د پرمختګ چارټونو کې په دې فعالیت کې د خپلو زده کونکو د بریا کچه معلومه کړئ.

کچه ۱: زده کوونکی نشي کولی د پیښو یا کرکټرونو په اړه ولیکي.

کچه ۲: زده کوونکی کولی شي د ښوونکي په مرسته د پیښو او کرکټرونو په اړه لږ څه ولیکي.

کچه ۳: زده کوونکی کولی شي د پیښو او کرکټرونو په اړه ولیکي او یو شمیر ښه توضیحات ورکړي.

کچه ۴: زده کوونکی کولی شي د پیښو او کرکټرونو په اړه اوږده لیکنه وکړي، چې په کیسه باندې د ښو پوهېدلو څرګندونه کوي.

د قصې بیا ویل لکه د قصه ویونکي په څیر

د کیسې "اجرا" پدې کې شامله ده چې زده کونکي په شفاهي ډول په خپلو الفاظو کې کیسه تکرار کړي، پرته له دې چې کتاب ته وګوري، په بل عبارت، د "کیسه ویونکي" په توګه. دلته موخه دا ده چې تاسو څنګه کولی شئ له زده کونکو سره مرسته وکړئ چې د کیسې بیا ویل زده کړي.

۱. د کیسې لومړۍ او وروستۍ جمله ولیکئ. دا جملې پر تخته ولیکئ، او یا یې پر یوه پاڼه ولیکئ او پر دېوال یې سریښ کړئ، چې زده کوونکي یې ووینې:

پخوا - خو نه ډېر پخوا - زمانه کې یوه سیمه وه چې خلک یې ډېر خوښ او هوسا وو.

دا وینا څه داسې ده: "هغوی چې کب غواړي له کب سره ډېر څه لاسته راوړلای شي او هغوی چې د خپل زړه له هیلې خبر نه دي لومړی باید د لرګین اس کیسه واوري."

۲. زده کوونکیو ته ووایاست چې تاسې غواړئ هغوی دې کیسه په خپلو الفاظو سرترپایه ولولي، خو هغوی باید هغه لومړۍ او دوهمه جمله ونه لیکي چې تاسې لیکلي.

۳. ﷲ دې کبله چې کیسه اوږده ده، تاسو ممکن زده کونکي په کوچنیو ډلو وویشئ د کیسې مختلفې برخې هرې کوچنۍ ډلې ته ورکړئ، چې هره ډله یې جلا جلا برخه ووایي. له زده کونکو وغواړئ چې د پیښو په یادولو کې یوځای کار وکړي او د یو بل سره په پرېکړه کې مرسته وکړي چې چې کیسه څنګه په خپلو کلمو کې بیان کړي. که اړتیا ولري، نو زده کوونکیو ته اجازه ورکړئ چې بیرته کیسې ته مراجعه وکړي. یا تاسو وړاندیز کوئ چې دوی د کیسې د اصلي صحنو د یادونې پر اساس سکیچونه جوړ کړي.

۴. زده کوونکو ته وخت ورکړئ چې له یو بل سره د انفرادي بیا ویلو یا ډله ایزو بیا ویلو لپاره تمرین وکړي. اوریدونکي باید په دقت سره غوږ ونیسي او که چیرې وینا کوونکی یو څه هیر کړي باید اوریدونکي یې وهڅوي. هرڅوک باید له ټولګي د باندې، د کیسې تر تمرین وړاندې په صنف کې دوه یا درې ځله د هغې تمرین وکړي. دغه تمرین ښایي دوه یا درې اونۍ وخت ونیسي.

۵. کله چې زده کوونکي داسې احساس کړي چې نور چمتو دي، نو له هغوی څخه یو څو خپل خوښې (رضاکار) را وبولئ چې د ښوونځي یوه بل ټولګي ته کیسه وکړي. (د بل صنف په وړاندې د کیسې په ځانګړې ادا لوستل به یو ښه ساتېرې او د شاباسي وړ وي!). اړینه نه ده چې هر زده کوونکی دې کیسه ولولي. ځینې زده کوونکیو ښایي شرمناک وي، چې په هغه صورت کې باید د ټولګي په مخ کې کیسه کولو ته اړ نه ایستل شي.

د فعالیت ارزونه: د قصې بیا ویل له د قصه ویونکي په څیر

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کوونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کوونکو فعالیت معلومولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی نه شي کولای چې ان د ښوونکي په مرسته قصه ووایي.

کچه ۲: زده کوونکی کولای شي چې د قصې اساسي ټکي بیان کړي خو بې نظمه او بې جوړښته وي، او کله کله یې ژبه هم بندیږي. معلومیږي چې هغه یې میخانیکي زده کړي وي.

کچه ۳: زده کوونکی قصه بیانولای شي، د قصې ټول عناصر په وضاحت ویلای شي. قصه ویل یې مناسب دي او لغاتونه یې تخلیقي دي.

کچه ۴: زده کوونکی په خورا ښه ژبه قصه بیانولای شي. خبرې کوونکی کیدای شي په طنزیه، احساساتي، تخیلي اویا خوښۍ باندې قصه بیا ووایي.

د ننداري (تمثیل) په بڼه د کیسې وړاندې کول

زده کوونکي کولای شي د خپل ټولګي، یا د کوم بل ټولګي په مخ کې د کیسې د نارسمي تمثیل له لارې د کیسې په اړه خپله پوهه غښتلې کړي، او کیسه په خپل تعبیر خلکو ته وړاندې کړي.

زده کوونکي د تمثیل لپاره ځانګړیو جامو یا وسایلو ته اړتیا نه لري. هغوی دې یوازې د کیسې د خبرو ویناوې ووایي، او د صحنو د تمثیل په ترڅ کې دې له حرکاتو او اشارو کارواخلي، یا کولای شي ځینې ساده وسایل هم وکاروي. تاسې باید د تمثیلي پارچې د ډایرکټر یا لارښود په توګه، هغوی ته لارښووني او مشورې ورکړئ، خو له یو یا دوه ځله تمرین وروسته به هغوی خپله وغواړي چې کیسه بیا بیا تکرار کړي، او له هرځل تکرار سره به زده کوونکي نور هم تکړه کیږي. لاندې د تمثیلي پارچې په بڼه د کیسې د پیلولو ځینې لارې چارې بیانیږي:

۱. زده کوونکیو ته ووایاست چې دا ځل به هغوی کیسه د تمثیلي پارچې په بڼه وړاندې کوي. هغوی ته یې روښانه کړئ چې ځینې زده کوونکي به تمثیلګران، او ځینې نور به یې نندارچیان وي، او هر وګړی به دواړه کرداره ترسره کړي.

۲. وروسته، په یوه کالم یا ستون کې، د کیسې کرکټرونه په تخته یا د کاغذ په یوه لویه ټوټه کې لیست کړئ چې هرڅوک لیست وګوري:

پاچا ممکن — شهزاده تنبل
شهزاده هوښیار — پښ (آهنګر)
ترکاڼ — پاچا کاهانا
شهزادګۍ ګراني مرغلرې — شهزاده جادوګرزاده
ږیره لرونکی هوښیار سړی
د شهزاده ساتونکي ډلې (اوښانو قطار)
د سیمې اتباع، د محکمې خلک، نوکران، او نور

یوې یوې څېرې تېر شئ، او د هغې د کردار د تمثیل لپاره د زده کوونکیو له منځه خپل خوښې (رضاکار) ممثل راوبولئ. داسې ووایاست "*څوک غواړي چې زموږ په لوبه کې تنبل شي؟*" یو خپل خوښی انتخاب کړئ، او نوم یې د څېرې له نوم سره جوخت ولیکئ. دې کار ته تر هغو دوام ورکړئ چې د هرې برخې د تمثیل لپاره زده کوونکی پیدا کړئ. ممثلینو ته ووایاست چې هر ممثل به خپله برخه په خپله راجوړوي. د دې معنا دا ده چې هغوی دې د کتاب خبرې اترې نه کاروي، بلکې خپل الفاظ دې ورته جوړ کړي.

۳. هغوی ته ووایاست چې تاسې به دغه تمثیل څو ځله په صنف کې تکرار کړئ، او هر زده کوونکی به د تمثیل فرصت ترلاسه کړي. هغوی ته ووایاست، هر هغه زده کوونکی چې په تمثیل کې برخه نه اخلي، د اورېدونکي په حیث هماغه اندازه مهم کردار ترسره کوي. څرګنده یې کړئ چې تاسې به د تمثیلي پارچې د ډایرکټر یا لارښود دنده ترسره کوئ او هغوی ته به د تمثیل د ښه او غوره پرمختګ لپاره مشورې او لارښووني کوئ، خو هغوی باید کیسه په خپل تعبیر تمثیل کړي. یعني هغوی باید د هرې صحنې په تمثیل کې خپل ځاني الفاظ، اشارې، او حرکتونه وکاروي.

۴. د کیسې د بېلابېلو صحنو د تمثیل لپاره د خونې په منځ کې ساحه تعیین کړئ (د پاچا ممکن ماڼۍ او محکمه، تاویدونکي ماڼۍ، دښته، او نور) او بیا له او رېدونکیو غوښتنه وکړئ چې د تمثیل ځای ته مخامخ کښېني. هغوی د صحنې له اړتیا سره سم کښېنوئ. هغه زده کوونکي چې په صحنه کې نه دي، د صحنې یوه لوري ته یې ودروئ، تر هغو چې وار یې را ورسیږي. ممثلان صحنې ته راوبولئ، او هغوی ته مخه ورکړئ چې صحنه په خپله راجوړه کړي. کله چې زده کوونکي نه پوهیږي چې څه ووایي، نو کولای شئ یوه کومکي جمله ورته ووایاست، خو هیله ده چې هغوی به ژر وپوهیږي او سمه دنده به ترسره کړي.

۵. د تمثیلي پارچې په پای کې له ممثلانو غوښتنه وکړئ چې له ټولو ټولګیوالو سره د پارچې د تمثیل په اړه په بحث او تبصرو کې برخه واخلي. هغوی د لاندې پوښتنو ځوابونې ته راوبولئ:

ممثلانو کوم رول ډېر ښه تمثیل کړ؟

د ممثلانو راتلونکې ډله د تمثیل د لا ښه کولو لپاره څه کولای شي؟

اوریدونکیو کوم رول ښه ترسره کړ؟

ممثلان د راتلونکي تمثیلي پارچې د لا ښه کولو لپاره څه کولای شي؟

۶. ډېری زده کوونکیو د کیسې د تمثیل د وار په ترلاسه کولو ډېر خوشحالېږي، او خوند ورکوي. هرځل چې نوې ډله ممثلان راځي، وینا وې به په مختلف انداز وړاندې کوي، بېلې نښې او بېل ډول حرکات به ترسره کوي ... د هغوی کړنې به له کیسې څخه د هغوی د ځاني تعبیر استازیتوب کوي، او څرنګه چې هره کیسه په یوه بېله بڼه تعبیرېدای شي، نو د کردار او تمثیل بېلښت او توپیر هم باید وستایل شي، او یادونه یې وشي.

د فعالیت ارزونه: د کیسې ډراماتیک کول

کچه/سویه ۱-۴: د دې لارښود په شا کې چمتو شوي د زده کونکي او د ټولګي د فعالیت چارټونو کې د خپلو زده کونکو فعالیت معلوموولو لپاره دا درجې وکاروئ.

کچه ۱: زده کوونکی بې مفهومه غږېږي، د ترسره کولو په وخت کې د بیان نشتوالی، او د کرکټر کړنې یا وینا په یاد نه لري.

کچه ۲: زده کونکی په اوریدونکي ډول خبرې کوي او سمې کړنې او وینا انځوروي خو د خبرو پر وخت یې حرکات دومره څرګند نه وي.

کچه ۳: زده کونکی په روښانه توګه خبرې کوي، سم عمل او وینا انځوروي، او په الفاظو او عملونو کې څرګند وي.

کچه ۴: زده کوونکی سمې کړنې او خبرې انځوروي، ډېره څرګنده ژبه کاروي، او د کرکټر ژوندی تفسیر جوړوي.

له کورنۍ سره د کیسې شریکول

کله چې زده کوونکیو ټولې "نورې کړنې" بشپړې کړې، او د خپلې زده کړې په اړه ډاډه شي، نو سلا ورکړئ چې خپلې هڅې له کورنیو سره شریکې کړي. لاندې په دې اړه ځینې سپارښتنې وړاندې شوې:

۱. رسامي او کیسه کول: له زده کوونکیو غوښتنه وکړئ چې خپل رسمونه کورته یوسي. هغوی ته سپارښتنه وکړئ چې د کیسې لنډیز ترتیب کړي، او بیا هغه څه شرح کړي چې په انځور کې رسم شوې دي.

۲. په ځانګړې ادا او وزم کیسه کول: کله چې زده کوونکي ډاډه شول چې کیسه په روانۍ سره نورو ته بیانولای شي، او ډاډه شول چې په ځانګړې ادا او وزم یې هم لوستلای شي، نو غوښتنه ورڅخه وکړئ چې د خپلې کورنۍ غړیو ته یې واوروي.

۳. د کیسې تمثیل: که یوشمېر زده کوونکي یوځای سره اوسېږي، هغوی ته سپارښتنه وکړئ چې له ښوونځي بهر سره راټول شي، او د خپلو کورنیو په وړاندې تمثیلي ننداره ترسره کړي او یا که ممکنه وي، د کورنیو غړي ښوونځي ته را وبولي، او په ښوونځي کې ورته تمثیلي ننداره وړاندې کړي.

له کورونو د کیسو راټولول

کله چې د "*جادويي آس*" کیسه د دې لارښود په اساس په ټولګي کې تدریس کوئ، ستاسو زده کونکو ته به فرصت وي چې له خپلو کورنیو څخه د ورته فولکلوري کیسو په اړه پوښتنه وکړي چې دوی ورسره اشنا دي.

۱. د جادويي آس کیسه د افغان کلتور یوه لرغوني افسانه ده. زده کونکو ته وواياست هغوی تاسو غواړئ چې د دوی د کورنۍ غړو په ځانګړې توګه د مور او پلار او سره د مرکو له لارې نورې ځینې داسې کیسې ومومئ، نيانيکه، تره، عمه، ماما او نور لويان چې کیدای شي د ماشومانو کیسې یا نورې تدریسي کیسې. هغوی ته وواياست چې:

د جادويي آس کیسه د افغانانو یوه دوديزه لرغوني کیسه ده. دلته ستاسو دنده ده: د خپلې کورنۍ او ګاونډیانو مو د فولکلوریکي او نبوونیزو کیسې په اړه پوښتنه وکړئ چې دوی ته یادې وي. له هغوی څخه وغواړئ چې تاسو ته د دوی د خوښې کیسه ووايي. څومره ښه چې یې لیکلای شئ ویې لیکئ، یا یې ښه په یاد وساتئ چې بیا یې وواياست، او هغه بیا له ځان سره ټولګي ته راوړئ.

۲. زده کونکو ته یوه یا دوه اونۍ وخت ورکړئ چې په کور کې له خلکو سره خبرې وکړي او د هرې کومې کیسې په اړه چې د کورنۍ کوم غړي یې لري معلومات تر لاسه کړي. کله چې زده کونکي کیسې راوړي، دلته یې د ترسره کولو لپاره ځینې فعالیتونه:

- له زده کوونکو وغواړئ چې د کیسې د څرګندولو لپاره انځورونه جوړ کړي، په ټولګي کې د انځورونو په اړه خبرې وکړي، او بیا یې کور ته یوسي چې هغو خلکو ته یې وښيي چې کیسې یې ورته ویلې دي.
- له زده کوونکو وغواړئ چې کیسې په خپلو الفاظو ولیکي، د کیسې مطابق عکسونه جوړ کړي، او ساده کتابونه ترې جوړ کړي چې بیا یې هغو لویانو ته ورکړي چې د کیسې یې ورته کړې دي. (د ساده کتاب د کیسې په اړه د لارښوونو لپاره راتلونکې پاڼه وګورئ.)
- ځینو لویانو ته بلنه ورکړئ چې ښوونځي ته راشي چې خپلې کیسې له ټول ټولګي سره شریکې کړي.

د ساده کتاب جوړولو لاربنوونې

د کاغذ څو ټوټې، ټولې یوځای، په نیمی کې کت کړئ.

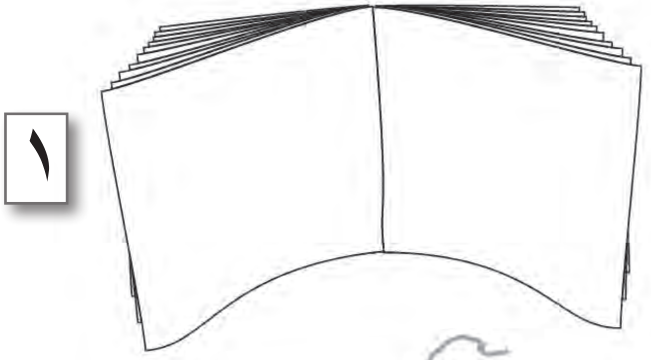

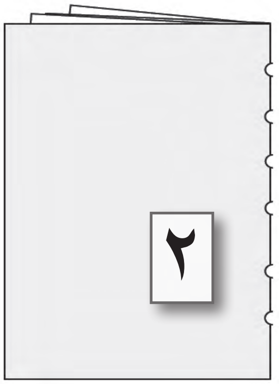

د کاغذ د کت کړیو څوکو په اوږدو کې سوري جوړ کړئ. (دغه سوري باید پر ټولو پاڼو پر یوه ځای وي). د دې کار لپاره له سوري کوونکي، قیچي یا چاقو څخه کار واخلئ، که دا ممکن نه وي نو د یوځای کیدلو لپاره په لاندې ډول عمل وکوئ.

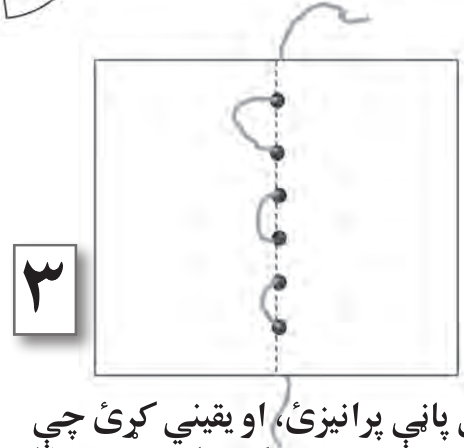

ټولې پاڼې پرانیزئ، او یقیني کړئ چې ټول سوري پر یوه لیکه برابر دي. له شا لوري په سوریو کې تېروبېر تار وپېیئ او ټولې پاڼې سره وګنډئ

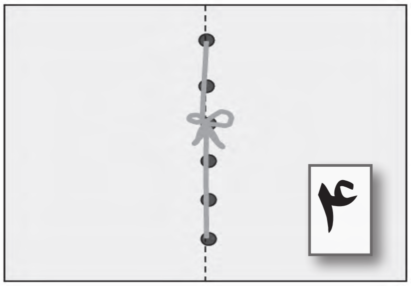

د تار سرونه ښه کش کړئ او کلک یې وتړئ.

د یوځای کیدلو بدیلې لارې:

سټیپلر: له لومړي پړاو وروسته، پاڼې د کتاب په څیر کات کړئ، کات شوې څنډې دوه درې ځایه سټیپلر کړئ.

سریښ: په کات شوو څنډو سریش ووهئ، پاڼې سره نږدې کړئ. ځان ډاډه کړئ، مخکې له دې چې زده کوونکي په کتابونو کار پیل کړي، سریښ بیخي وچ شوي وي.

ګنډل: د پاڼو د ګنډلو لپاره له یوې قوي ستنې او تار څخه کار واخلئ او کات شوې څنډې وګنډئ. (ستنې په خوندي ځای کې کیږدئ چې څوک په ځان خوږ نه کړي.)

تاسې او ستاسې زده کوونکي کیدای شي د کتاب د یوځای کیدلو لپاره له دې هم ښې لارې پیدا کړئ.

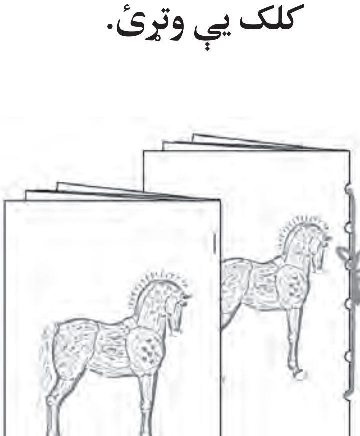

د سټپلر په وسیله د یو ځای کولو نمونه

د فاطمې د سفرونو د نقشې لپاره د دې پاڼې شاته وګورئ.

د زده کونکي د فعالیت ارزونه

جادویی آس قصې لپاره

د زده کوونکي نوم: ________________________

د تسلط سطح

زده شوي مهارتونه	۱	۲	۳	۴
لومړۍ ورځ: وړاندوینې کول (۱ برخه)				
دوهمه ورځ: وړاندوینې کول (۲ برخه)				
دریمه ورځ: یادول او د پایلو جوړول				
څلورمه ورځ: د کلیدي نظرونو انعکاس				
پنځمه ورځ: د کیسې کلمو سره جملې لیک				
پنځمه ورځ: د کیسې پیښو ترتیب کول				
شپږمه ورځ: د لغتونو جوړول				
شپږمه ورځ: د کیسې پیښو ترتیب کول				
شپږمه ورځ: لغتونه او مفهومونه (تشابهات				
اوومه ورځ: د مفاهیمو پراختیا				
اوومه ورځ: د کیسې مفاهیمو په اړه لیکل				
د سواد زده کړې اضافي فعالیتونه				
د جملې له بېلګو سره لیکل				
لغتونه				
املا				
ګرامري مفاهیم (فعلونه)				
رسم کول او بیا ویل				
د کیسې اړوند لیکل				
د قصې بیا ویل لکه د قصه ویونکي په څیر				
د کیسې ډراماتیک کول				

کولای شئ دا چارټونه بیا جوړ کړئ او د خپلو زده کوونکو د مهارتونو د انکشاف، چې تاسې یې په ټولګي کې درس ورکوئ، د مسیر د ټاکلو لپاره استعمال کړئ. د هرې ورځې د فعالیت په پای کې د مهارت د سطحې د توضیح لپاره لطفاً د مهارت د فعالیت ارزونه چارټ ته مراجعه وکړئ.

د ټولګي د فعالیت ارزونه

ښوونکی------------------د ټولګي شمېره/پیژندنه-------------------

نېټه: ----------------------

د هوپو د کتاب عنوان:جادویی آس

دا---------------------د هوپو کتاب ما د زده کوونکو سره استعمال کړی دی.

په ټولګي کې د زده کوونکو شمیر:---------

د تسلط سطح*

زده شوي مهارتونه	۱	۲	۳	۴
لومړی ورځ: وړاندوینې کول (۱ برخه)				
دوهمه ورځ: وړاندوینې کول (۲ برخه)				
دریمه ورځ: یادول او د پایلو جوړول				
څلورمه ورځ: د کلیدي نظرونو انعکاس				
پنځمه ورځ: د کیسې کلمو سره جملې لیک				
پنځمه ورځ: د کیسې پیښو ترتیب کول				
شپږمه ورځ: د لغتونو جوړول				
شپږمه ورځ: د کیسې پیښو ترتیب کول				
شپږمه ورځ: لغتونه او مفهومونه (تشابهات				
اوومه ورځ: د مفاهیمو پراختیا				
اوومه ورځ: د کیسې مفاهیمو په اړه لیکل				
د سواد زده کړې اضافي فعالیتونه				
د جملې له بېلګو سره لیکل				
لغتونه				
املا				
ګرامري مفاهیم (فعلونه)				
رسم کول او بیا ویل				
د کیسې اړوند لیکل				
د قصې بیا ویل لکه د قصه ویونکي په څیر				
د کیسې ډراماتیک کول				

* هرې سطح ته رسیدونکي ټول زده کوونکي وشمیرۍ

د ښوونکي لارښود کې دا فعالیتونه شامل دي:

- د هوپو د کتابونو د لړۍ پېژندنه
- د دې کیسې موخه
- دا لارښود څنګه له تاسې سره مرسته کولای شي
- لومړی- دوهمه ورځ: د کیسې لومړی ځل لوستل
- درېیمه ورځ: د کیسې دوهم ځل لوستل
- څلورمه ورځ: د کیسې دریم ځل لوستل
- پنځمه ورځ: د سواد د مهارتونو پراختیا
  د کیسې لیکل او ترتیب کول
- شپږمه او اوومه ورځ: د سواد زده کړې نوره وده:
  ډېر ترتیب، لغتونه، د مفاهیمو پراختیا، قیاسونه کول
- د سواد زده کړې اضافي فعالیتونه
  د جملې د نمونې سره لیکل
  نور لغتونه او املا
  ګرامري مفهومونه
  د کیسې په اړه لیکل
  رسم کول او بیا ویل
  په ځانګړې ادا د کیسې لوستنه
  د ننداري (تمثیل) په بڼه د کیسې وړاندې کول

- له کورنۍ سره د کیسې شریکول
- له کورونو د کیسو راټولول

همدا راز په دې لارښود کې:

د یو ساده کتاب د جوړولو لارښوونه
د زده کوونکو د اجرا د ارزونې چارټ
د ټولګي د اجرا د ارزونې چارټ

HOOPOE®